

ÉLETTÜNK

XXV. évf. 10. szám (25. Jahrg. Nr. 10.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1993. október.

FRANK MIKLÓS:

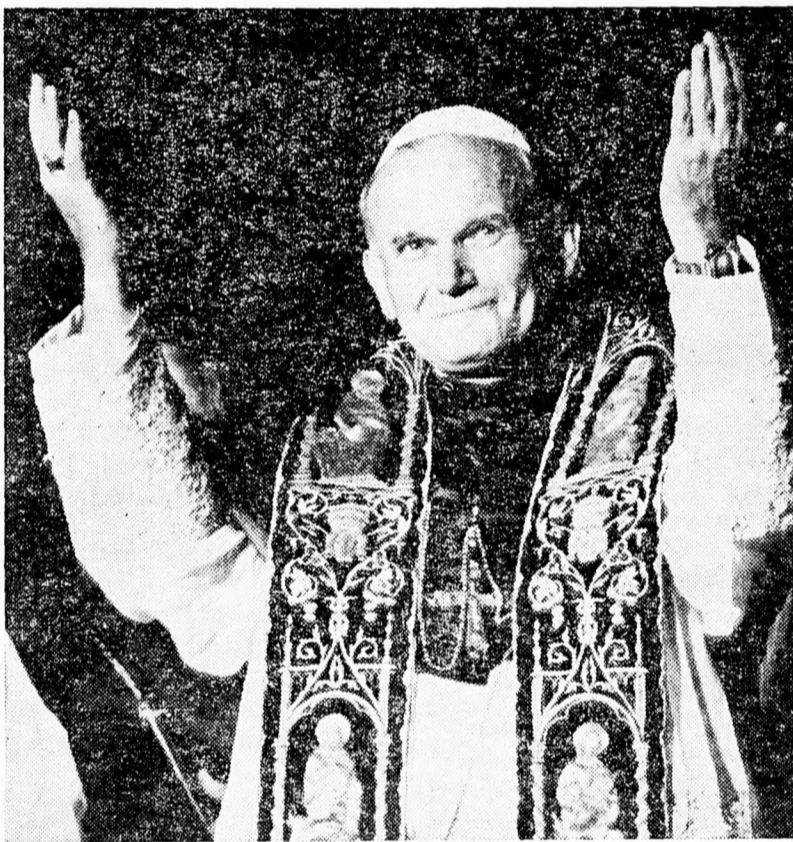
„Nyissátok meg a kapukat Krisztus előtt”

— II. János Pál 15 éve pápa —

Sose fogom elfelejteni azt a napot. 1978 október 16-án este félhét felé járt az idő, vonatom lassan, fáradtan vándorolt a római Termini pályaudvar felé. Bekapcsoltam kis tranzistoros rádiómat, mert tudtam, ilyenkor várható a pápaválasztó konklávé eredményét jelző fekete, vagy fehér füst. A helyszínről közvetítő riporter egyszerűen lelkesen ujjongva kiáltja bele a mikrofonba: „È bianco... è bianco...” A Vatikáni palota külön kéményéből ég felé gomolygó füst fehér volt, jelezve, hogy a választás sikerrel járt. Nem sokára rá a bíborosi kollégium dékánja megjelent a Szent Péter bazilika erkélyén és közölte az egész világgal: „Nagy örömet hirdetek nektek: van pápánk!” A vonat utasai közben mind ott szorongtak már körülöttem, miközben a bíboros bejelentette az új pápa nevét. „Chi è? Chi è?” tudakolta mindenki, mert addig nevét se hallották Karol Wojtyła-nak. Egy néni megkérdezte: „Fekete?” Megnyugtattam, hogy lengyel, Krakó érseke. „Meno male” lélegzett fel a néni, ami jelentésében az „anynyi baj legyen” és a „hála Istennek” között foglal helyet. Közben a vonat be-

futott a pályaudvarra. Emlékezve arra, hogy a bíborosi bejelentés és a pápa első megjelenése között legalább egy fél óra szokott eltelni, gondoltam egy merészet és beszálltam a 64-es autóbuszba, amelynek a Szent Péter tér közelében van a végállomása. Alighogy odaértünk, elkezdtem lélekszakadva rohanni két bőröndömmel a tér felé. A bazilika ragyogott a reflektorok fényében és abban a pillanatban, amikor odaértem, lépett ki az új pápa immár

vel és az új katekizmus közzétételével a mai embernek biztos tájékozódást nyújt. Éppen ez az, ami a zavarosban halászoknak nem tetszik és ezért semmilyen eszköztől nem riadva vissza igyekeznek a közvélemény előtt befeketíteni. Ha ez a kampány valamelyes sikerrel járhat a dekadens Európában és az Egyesült Államokban, teljes értetlenséggel találkozok a Harmadik Világban, ahol ma is milliós tömegeket vonz a pápa minden megjelenése és az ifjúság soraiban, amelynek



AZ ÚJ PÁPA A SZENT PÉTER BAZILIKA ERKÉLYÉN

fehér reverendában, mosolygósan az erkélyre és köszöntötte a téren szorongó ujjongó tömeget. Aztán néhány kedves szó, majd a tömeg leírhatatlan lelkesedése közepette fogadhattam én is első pápai áldását.

Két nappal később vette át hivatalát. Emlékezetes marad a felszólítás, amelyből az alkalomból az egész világhoz, de különösen a fiatalokhoz intézett: „Nyissátok meg a kapukat Krisztus előtt!” Pápaságának máriás jelszava „Totus tuus” — „Egészen a tiéd” mellett ez a felhívás foglalja össze szolgálatát Péter utódjaként. Nem tudjuk, hogy az utókor mit fog kiemelni II. János Pál pápaságát jellemző szempontként: világot bejáró apostoli útjait, amelyekkel erősítette a hitet, tudatossá tette az egyházi közösség megélését, fáradhatatlan erőfeszítéseit a békéért, ökumenikus kezdeményezéseit az egyház egységének helyreállítására, az egyház-szervezet és egyházjog megújítását célzó törekvéseit, vagy pedig azt a világos irányvonalat, amely a II. Vatikáni Zsinat szellemében tanítását jellemzi és a jelenlegi eszmei zűrzavarban körlevelei-

Vasárnapi gondolatok

AZ ÉVKÖZI 29. VASÁRNAPRA
(október 17.)

(A farizeusok és a Heródes-pártiak tanácskoztak: hogyan csalhatják törbe Jézust. Megszólították:) „Mester! Tudjuk, hogy igazat beszélsz, Isten útját az igazsághoz híven tanítod és nem vagy tekintettel az emberek személyére.” (Mt 22,16)

Első tekintetre imponáló tanúságtételnek tűnik a farizeusok állítása Jézus tanítása, életvitele és az igazság megvalósítása mellett. Milyen pontosan, sőt precízen tudták a farizeusok és a Heródes-pártiak, mit tartanak Jézusról az igazságnak megfelelően. Az igazság ismeretét azonban álnokságra és képmutatásra használják. Ez szerintük jellemesség...

Számunkra és sok istenkereső számára azonban fontos tudni, hogy Jézus „igazat beszél, Isten útját az igazsághoz híven tanítja és nincs tekintettel az embereknek sem személyére, sem véleményére” (hogy ők elfogadhassák Jézus tanítását élet-igazságként). Akkor is, ha a tanúságtételt ellenséges érzületű és meggyőződésű emberek teszik. Az ellenséges meggyőződés nem von le az igazságból semmit...

Ha az igazságot valaki(k) álnokságra használják fel, akkor gazság a neve. Rejtély, hogyan tudtak ezek az emberek a tükröben szembe nézni önmagukkal? Talán nem létezett akkortájt (megfelelő) tükrö...?

AZ ÉVKÖZI 30. VASÁRNAPRA
(október 24)

Jézus így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívvedből, teljes lelkeddel és egész értelmekkel. Ez a legfőbb és első parancsolat.” (Mt 22,37)

Miért (oly) nehéz az embernek Istent szeretni? Az ember azt szereti, amit lát. Ha ez szép, kellemes, hasznos, szükséges vagy fontos, akkor szereti, szeretné megszerezni, élvezni, használni, örülni neki. Csak földi szemmel látható, érzékelhető dolgokat tudunk szeretni. Ezért oly nehéz — első pillanatban — Istent szeretnünk...

Isten azonban segítségünkre siet: észszel-értelemmel felismerhető a teremtés nagyszerűségéből is. Csak nyitottnak kell lenni a felismeréshez...

Egy parancs mindig rendet akar teremteni egy-egy területen. Az emberi élet rendje akkor jön létre, ha Istent keressük, elfogadjuk és szeretjük. Egyszerű, nemde...

AZ ÉVKÖZI 31. VASÁRNAPRA
(október 31.)

„(A Mózes tanítószékeiben ülő írástudók és farizeusok) súlyos, sőt elviselhetetlen terheket kötöznek össze (a tör-
(Folytatás a 2. oldalon.)

NEMZETI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

A Magyar Püspöki Kar a Szentatyai magyarországi látogatásának viszonzásaként nemzeti zarándoklatot rendez Rómába október 7 és 12 közt dr. Keresztes Szilárd hajdúdorogi püspök vezetésével. A zarándoklat két kimagasló eseménye a Magyarok Nagyasszonyának ünnepe a Szent Péter Bazilikában október 8-án, és a Wetter bíboros által végzett szentmise a Santo Stefano Bavigzett szentmise a Santo Stefano Rotondo templomban október 12-én. A zarándoklatot utazási irodák bonyolítják le.

A PÁPAI ÉVKÖNYV ÚJ ADATAI

Bemutatták a pápának az 1993-as pápai évkönyvet, amely az elmúlt esztendő egyházi statisztikáját foglalja magában. Az új adatok szerint emelkedett az egyházmegyeszeminaristák száma, míg a szerzetes-növendékeké kissé csökkent. Jelenleg 258 590 nagy-szeminarista van a világon, 924-gyel több mint az előző évben. Afrikában emelkedett legjobban a szeminaristák száma, míg Észak-Amerikában és Európában csökkent. A szerzetesi hivatások viszont csökkentek Afrikában és Észak-Amerikában, míg valamelyest növekedtek Dél-Kelet-Ázsiában, valamint Dél-Amerikában. 1992 végén 153 volt a bíborosok száma, a püspököké pedig 4091. Az elmúlt esztendőben Lengyelországban 13 új egyházmegyét létesítettek, Albániában pedig 4 új püspököt nevezett ki a pápa. 1992-ben 16 új országgal létesített diplomáciai kapcsolatot a Szentszék. A Cseh és a Szlovák Köztársaság szétválása miatt Prága után Pozsonyban is felállított apostoli nunciaturát. VR

A Vatikán keleti politikája — egykor és ma

A kommunista rendszer összeomlása után Kelet-Európában a Vatikán még nem találta meg megfelelő „keleti politikáját”. Ezt a nézetet képviseli Hansjakob Stehle történész legújabb „Titkos diplomácia a Vatikánban — A pápák és a kommunista” című könyvében.

A szerző szerint II. János Pál pápává történő megválasztása, valamint 1979-es lengyelországi látogatása jelentős mértékben hozzájárult a kelet-európai változásokhoz. Jelenleg a vatikáni diplomácia — akárcsak a többi nyugati állam diplomáciája — még nem rendelkezik a megfelelő válasszal az újból fellángolt nacionalizmus és a különféle vallások, felekezetek közötti nézeteltérések kérdésére.

Az a „titkos” diplomácia, amelyet a Szentszék az októberi szocialista forradalom óta gyakorolt a kommunista rendszerek vonatkozásában, természetesen befejeződött. II. János Pál pápa valószínűleg nem ringatja magát illúziókban a kelet-európai változást követő helyzet tekintetében, mivel lengyelként tudatában van a lehetséges konfliktusoknak Kelet-Európában. Az ide tartozó országokban a vallás és a vallásosság megerősödése csekélyebb mértékű, mint azt akár a pápa, akár a római kúria feltételezte volna. Ennek a helyzetnek a láttán jelentette ki egyszer Colasuonno érsek, Kelet-Európa pápai különmegbízottja, vajon nem harcoltak-e az elmúlt évtizedekben egy „fantomért”. Az „újraevangelizálás” fogalma Stehle szerint ugyan „teológiaián szép”, mindazonáltal nem ad receptet az egykori kommunista országokban működő egyházak jelenlegi helyzetére vonatkozóan.

Stehle, aki a „Die Zeit” című német hetilapnak volt hosszú ideig a tudósítója, könyvében azt írja, hogy a rendszerváltozás után a moszkvai archívumokban őrzött dokumentumok megerősítik azokat a feltételezéseket, diplomáciai és politikai vonatkozásban egyaránt, amelyeket annak idején nyugati levéltárak anyagára támaszkodva állítottak fel a nyugati világ történészei és újságírói a Vatikán és a kommunista országok viszonyát illetően. A Szentszék „titkos diplomáciáját” Kelet-Európával kapcsolatban „ellentmondások” és „meghasonlottság” jellemezte. A katolikus egyház egyrészt nem értékelte túl a kommunizmust, és meggyőződése volt, hogy az előbb vagy utóbb megszűnik. Másrészt megragadott minden alkalmat, hogy párbeszédet folytasson a kommunista vezetőkkel, hogy ilymódon megpróbáljon a keresztények számára némi könnyítéseket kicsikarni ezekben az országokban.

Ezt tette már többek között XII. Piusz pápa is, aki köztudomásúlag nem igen szenvedhette a kommunistákat. A vatikáni diplomácia célja az volt, hogy „a szabadság csíráit” ültesse el Kelet-Európában, ahogyan ezt egyszer Casaroli bíboros-államtitkár, a Vatikán keleti diplomáciájának „építészé” megfogalmazta.

A Vatikán politikája ezenközben

MEGJELENT! ÚJDONSÁGI CSERHÁTI FERENC: HITÉBRESZTŐ

Kada Lajos érsek, bonni nuncius bevezetőjével. Szent István Társulat kiadása, Budapest 1993, I–III kötet, összesen 936 oldal. Hitbéli önképzésre, a szentírásban való elmélyülésre és lelkiolvasmányként használható szentbeszéd a vasárnapi szentmise olvasmányok alapján.

A színes borítótval ellátott I–III kötet ára 30.— DM. Münchenben kapható a mi-ára 1111.— Ft. + portó. Kapható Budapesten a Szent István Társulat könyvesboltjában, Kossuth L. utca 1. H-1050.

Stehle szerint — ingadozott az elvűség és az opportunizmus, a „világban való eligazodni tudás és a papi életidegenség” között. A Szentszék ott kötött kompromisszumokat, ahol ezeket lehetségesnek látta, ott maradt meg a konfrontáció pozíciójában, ahol ezt szükségesnek tartotta, és ott igyekezett együttműködésre törekedni, ahol erre megfelelő partnerek kínálkoztak. Annak megítélése, mi volt a helyes és mi volt a helytelen, akkor is, miként ma is, különböző volt. A dolgokat egyszerűen feketén-fehéren látva, aligha lehet a történelemnek ezt a bonyolult korszakát megítélni. Stehle megállapítása szerint „a pápák is csak vízzel főztek, akárcsak a többi politikus, nem pedig szenteltvízzel”.

Könyvében külön teret szentel Franz König bíborosnak, Bécs akkori érsekének és a Nemhívők Pápai Tanácsa elnökének, akinek munkásságát és tevékenységét a Vatikán keleti politikájában rendkívül pozitívnak ítéli meg. Példaként említi Mindszenty József bíboros, esztergomi érseket, akit 15 év után, amelyet az Egyesült Államok budapesti nagykövetségén töltött önkéntes száműzetésben, König bíborosnak sikerült rábeszél-
ni arra, hogy elhagyja Magyarországot.

KAP / MK

VASÁRNAPI GONDOLATOK (Folytatás az első oldalról)

vény megtartásának magyarázatakor) és helyeznek az emberek vállára, de maguk egy újjal sem mozdítanak rajta.” (Mt 23,4)

A mózesi törvény megtartása volt a „mennyország kulcsa”, amivel az örök életre szóló belépőt meg lehetett váltani. Ezért az írástudók és a farizeusok feladata volt a törvényt a mindennapok eseményeire magyarázni. Eddig rendben a dolog. Hogy azonban súlyos terheket rónak az egyszerű ember vállára, azzal sem Isten, sem Mózes, vagy más Istenembere nem bízta meg őket.

Ha valaki „Istenebb” akar lenni Istennél, magatartása magasfokú bekapcsoltságot, dőlyfősséget, szeretetlenséget, kevélységet... árul el. Erre „megbiztatás” csupán saját magától kapott. Nem szegényli hozzá mindezt Isten akaratának látszata alá bújtatni... Micsoda visszaélés Istennel...!

Viszont: „maguk egy újjal sem mozdítanak rajta” — Jézus szerint. Vagyis: Istennek képzelik magukat, akit mint törvényhozót nem kötelez a törvény megtartása. Mennyi ilyen „istene” volt és van az emberiségnek — ma is!...

AZ ÉVKÖZI 32. VASÁRNAPRA (november 7.)

(A vőlegény elé vonuló tíz szűz közül) „öten balgák voltak, öten okosak. A balgáknak kifogyott az olajuk, venniük kellett. Közben megjött a vőlegény. Az okos szűzek bementek a menyegzőre: az ajtó pedig bezárult.” (Mt 25,2 + 9–10)

A társadalmilag megbecsült szűzek — a római birodalomban a „veszta szűzek” — önmegtartóztató életet folytattak, de Jézus tanítása szerint ez nem elégséges a mennyország elnyerésére. „Egő lámpás olajtartalékkal együtt” mutatja földi értelemben is a készenlélet és a gondoskodást — így kell készülni az égi bemenetelre.

Az Egyház mai missziós küldetése

Az egyház életét ma hatalmas átalakulás jellemzi. Ezt az a célkitűzés vezet, hogy azt az életet, amelyet Jézus ad nekünk, amelynek tartalmát az evangélium szavai szerint élő víz forrásának mondhatjuk, amely örök életre szökellő vízforrás lesz az emberi szívben, eljuttassa a modern kor emberéhez. *Ki ez a modern ember? Akit a technika eredményei éltetnek, akit az a remény táplál, amelyet tudásának eredményei biztosítanak számára. Ki ez a modern ember? Akire már nem csak ez a remény jellemző, hanem az is, hogy az ebből táplálkozó vágyak már börtönévé is váltak. Nem tud ugyanis megszabadulni azoktól a hamis ígéretektől, amelyeket ez a technikai kultúra fogalmaz meg számára. Nem arról van tehát szó, hogy a haladás lenne rossz, nem is az ebből táplálkozó reális remények, hanem a hamis ígéretek. Hol él ez a mai ember? Városokban, fényűző lakásokban? Nem, mindenütt jelen van, ahol emberek élnek. A fiatalok talán érthető módon ennek a hamis reménynek keretében nézik jövőjüket. Az idősek pedig ennek a reménynek a keretében akarják élvezni munkájuk után a jól megérdemelt pihenést a nyugdíjas korban és ez már kevésbé érthető, mert ettől a korosztálytól több bölcsességet és tisztultabb hívő látásmódot várhatnánk el. Ez az életfor-*

ma azonban, amelyet *hamis remények és illúziók* táplálnak, mindenképpen akadályozza az ember igazi kibontakozását és az elmélyült hívő életet.

Az egyház missziós küldetését a mai világban egy kis kisarkítással tehát így is megfogalmazhatjuk, hogy *a modern embert szeretné megszabadítani a modern barbárságtól*. Ma nem kell messzi országokba elmenni a hittérítőknél a térítés kedvéért, mint a középkorban Szent Benedek fiainak, vagy az új korban a jezsuita atyáknak, mint pl. Xavéri Szent Ferencnek. A modern kor közömbös, vagy nemhívő embere itt van mindenütt környezetünkben. Csak ma nem a kultúra hiánya teszi az életet embertelenné, hanem az ember hatalmából, irányítása alól kicsúszni látszó kultúra. Gondoljunk csak példaként a környezet-szennyeződésre, vagy a minden ésszerű mértéket nélkülöző televízió nézésre. A feladat megoldását az is nehezíti, hogy a modern embert elbűvölik az elért eredmények és lenézően tekint a szellemi világ értékeire. Úgy gondolja, sok pénzzel minden nehézség leküzdhető, minden probléma megoldható. Így a hit hirdetőire nem tud felnézni, mert szavaikból csak a figyelmeztetéseket veszi észre. Ez pedig ellenérzést ébreszt szívében.

Ha most erről a helyről nézzük az egyház missziós küldetését és az ehhez szükséges átalakulás feladatát, akkor különösen tanulságos a samariai asszony története a Szentírásból, amely arra tanít minket, hogy elsősorban Isten kegyelmében bízunk. De arra is, hogy a modern kor misszionáriusai legyenek egyszerűek és alázatosak. MK

Nők az egyházi vezetésbe

Nők is betölthetnék a vezető funkciókat a római kúriában és diplomáciai szolgálatot is elláthatnának a Szentszékben — ez olvasható Rember Weakland, Milwaukee (USA) érsekének a „New York Times”-ban megjelent kommentárjában. Az érsek utalt arra, hogy a katolikus egyház a múltban a nőket a férfakkal szemben mindig alacsonyabb rendűnek tekintette. Ezt a hibás képet nem lehet pusztán azzal megváltoztatni, ha az ellenkezőjét állítják. Sokkal inkább konkrét lépésekre volna szükség, amelyek a nőkre döntéshozó funkciókat bíznanak az egyházban. Weakland érsek arra vonatkozóan sem talál kellő magyarázatot, miért kell a Szentszék több mint 130 diplomáciai képviselőt (nunciaturáját) érsekeknek betölteni. Véleménye szerint ezt a hivatalt nők is betölthetnék. Sajnálatát fejezi ki, hogy az Egyesült Államok püspökeinek egy része még a párbeszédet is elutasítja a nők pappá szenteléséről. Attól tart, hogy a női papság lehetősége nélkül a hagyományos papságról alkotott kép is megváltozik: „A paphiány, a világi apostolság növekvő jelentősége és a demokratizálódás tendenciái legyőzhetetlen feszültségeket okoznak, amelyek nem szűnnek meg maguktól”. Az egyháznak gondosan meg kell vizsgálnia a női papság kérdését. Nem engedheti meg magának — hagsúlyozta az érsek —, hogy megragad egy „romantikus, középkori egyházkép-nél”, s közben azt reméli, majd a következő évszázadok jobb időket hoznak. Fokozottabban el kell mélyednie az antropológia és a szociológia eredményeiben, üdvözölni az újabb tudományos eredményeket és — „férfi és női tagjain keresztül egyformán” — hozzájárulni a világgkultúra alakításához. „Ebben a folyamatban az egyház nem tekintheti magát olyan intézménynek, amely már mindenre tudja a választ, hanem sokkal inkább munkatársnak, egy igazságosabb és békésebb világ problémái megoldásában. Nyilvánvalóan ez a cél lebegett a II. Vatikáni zsinat szeme előtt is” — hangsúlyozta Milwaukee érseke.

Fejős Ottó

(KIPA / MK)

SZENDI JÓZSEF VESZPRÉMI ÉRSEK:

Fatima és a magyarországi egyházüldözés

Egy püspök visszaemlékezései

I. rész.

A kommunista ateizmusról már sok tudományos értekezést írtak, amivel itt nem szeretném hallgatóságomat* untatni, mert tapasztalatom szerint ezt az ateista világnézetet csak kevesen vallották elméleti alapon. A legtöbben csak édekből vallották, mert ennek legalább látszólagos elfogadása nélkül nem juthatott megfelelő álláshoz a minden foglalkoztató vállalatot államosító kommunista uralom alatt. Hiszen már a „Világnézetünk alapjai” című középiskolai tankönyv is nyíltan beismerte, hogy a materialista világnézet alaptételeit nem lehet tudományosan igazolni és ezért azokat semmi előzményből nem bizonyítható principiumként el kell fogadni. Ezért mondhattam egy alkalommal az engem agítani akaró magasrangú politikai tisztnek, aki gúnyos megjegyzést tett a hittemre vonatkozólag, hogy önnek nagyobb hite van, mint nekem, a papnak. Megdöbbenve kérdezte: Miért? Azért, válaszoltam, mert amíg ön egy értelmetlen valamiben, egy tudományosan nem bizonyítható elméletben hisz, hogy kezdetben volt az anyag és minden ebből az anyagból lett, addig én nem valamiben hiszek, hanem valakit, egy élő személyt tisztel meg a hitemmel, mert azt szavahihetőnek tartom. Ő nem hazudott és nem másokat ölt meg, hanem saját életét öntudatosan áldozta föl az igazságért. A Sátán az, aki Urunk szerint hazug és gyilkos kezdeitől fogva. Hát a kommunista hazudtak és milliókat gyilkoltak meg, mint a Sátán jó eszközei. Ezt ma már senki sem tagadhatja.

AZ OSTROMLOTT BUDAPESTEN

A harcok ateizmus a győztes orosz hadsereggel vonult be hazánkba és kényszerítette rá magát intézményeinkre, iskoláinkra és munkahelyeinkre. Az ateista katonai hatalom ültette népünk nyakára azokat, akiket sikerült pénzzel és magas állásokkal félre vezetnie. A tisztességes embereket bebörtönző és kivégző, a gonosztevőket magas állásokba juttató rendszer nyilvánvalóvá tette számunkra a fatimai Szűzanya próféta jövendöléseinek igazát és megerősítette a hívő lelkeket, hogy ez a sátáni rendszer halálra van ítélve és hogy a bukását éppen neki, a sátántipró Asszonynak fogja köszönni. Ez adott nekünk szent reményt a helytállásra. Lelki vezetőm nagy tisztelője volt a fatimai Szűz Szaplótelen Szívének. Már kispap koromban ellátott a Fatimáról írt könyvekkel. És amikor fővárosunkat, Budapestet körülfogták az orosz csapatok és engem titokban pappá szenteltek, rávett, hogy minden elsőszombaton Szűz Mária Szaplótelen Szíve tisztelőjére ajánljam fel a szentmisémet, mindennap mondjam el a rózsafüzért és határtalanul bízzak az ő anyai segítségében.

A másik nagy segítség az volt, hogy még középiskolás koromban olvastam P. Pio jezsuita atyának és mexikói vértanúnak életét. Nagy benyomást tett rám, hogyan próbált ügyes álcázással eredményes papi munkát folytatni, amíg csak le nem leplezték és agyon nem lötték. Az ő elszántságával kezdtem bele papi munkámba az ostromlott Budapest bel-

városában. Három légoltalmi pincének menekültjeit kellett ellátnom gyóntatással, prédikálással és misézéssel. Amikor a város eleste előtti napon már házról-házra ment a katonák kézi tusája, az egyik pincében közösen mondták a rózsafüzért. Egyszerre csak felcsapódott a pince vasajtaja és egy katona kézigránátot dobott a pince közepébe. Az felrobbant, de senki meg nem sérült a szilánkoktól csodálatos módon. Háromszor voltam közvetlen halálveszélyben: egyszer temetés közben kezdtek löni minket és egy ágyúgolyó közvetlen közepembe úgy esett a hora, hogy nem robbant fel, egyszer egy légitámadás bombájának robbanása hatalmas erővel pár centiméterre tőlem vágott ki egy vasajtót, és végül orosz katonák fogtak el kijárási tilalom alatt, mert egy haldoklót kellett ellátnom és szegeztek homlokomhoz pisztolyukat, de egy váratlan esemény közbejött miatt sikerült tőlük elszökni.

AZ EGYHÁZ A VIHARBAN

Budapestről Székesfehérvárra, egyházmegyém püspöki székvárosába kerültem. Először nagy reménységgel kezdtem munkába, hogy végre szabadon működhetem. De egyre nagyobb volt a csalódásom: az orosz csapatokkal bejött kommunisták rémuralmat gyakoroltak. Nemcsak a háborús bűnösöket végezték ki, hanem a leglisztességesebb embereket is bebörtönözték, borzalmasan megkínózták, hogy tegyenek nem létező bűneikről beismerő vallomást, hogy kivégezhessék őket. Elvették a parasztok földjeit, államosították minden üzemeltetőt és csak annak adtak munkalehetőséget, akik kénytelen-kelletlen behódoltak nekik. Hogy a külföld felé a szabad választás által való uralomra jutás látszatát keltsék, csaltak a választásoknál és az orosz hadseregre támaszkodva megszüntettek minden olyan pártot, amely nem volt hajlandó velük együtt működni.

Egyedül a katolikus egyház, Mindszenty hercegprímással az élén mert szembehelyezkedni. Körleveleivel állandóan figyelmeztetett a rendszer túlkapásaira. Végül meghirdette a Mária-évet, hogy a hívők egy éven át, 1947 augusztus 15-től a következő év Nagyboldogasszony ünnepéig, zárandokoljanak az egyes Mária-kegyhelyekre könyörögve hazánkért és egyházunkért, amint első szent királyunk, Szent István – elsőnek az európai keresztény fejedelmek közül – Szűz Máriának ajánlotta országunkat és egyházunkat a mindent elpusztítani akaró pogánysággal szemben. Most a harcok újpogányság, a világhódító kommunista ateizmus ellen harcolva kérte a nem egyszer egy milliónál is több zárandok a magyarok Nagyasszonya segítségét. A rendszer minden tőle telhetőt megtett e zárandoklatok akadályozására, melyeken Mindszenty hercegprímás beszédei lelkesítették a hívőket. Korlátozták a vasúti forgalmat, nem adtak bérbe autókat, járványra hivatkozva tiltották a zárandokok gyülekezését, tilalmazták az utakon körmenetben való felvonulást, nem engedték meg zászlók és keresztek vitelét a zárandok csoportok élén, tűzoltó fecskendőkkel szennyvízzel locsolták a résztvevőket. 1948 május 13-án karhatalommal szétverték a budai Szent Gellért

hegy sziklakápolnájánál rendezett fatimai körmenetet. Végül letartóztatták, megalázták és százas kirakat perben életfogytiglani börtönre ítélték a hercegprímást, utána államosították az egyházi iskolákat, feloszlatták a szerzetesrendeket, éjnek idején ruha és élelem nélkül elhurcolták a szerzeteseket.

Ebben az időben egy állami nevelőintézetben voltam hitoktató. Eleinte normálisan lehetett tanítani. De ahogy a kommunisták egyre nagyobb hatalomra

PATRONA HUNGARIAE Ünnepe október 8



Prokop Péter festménye

A MAGYAROK NAGYASSZONYÁHOZ

Gyászbaborult egek,
Háborgó tengerek

Csillaga Mária!

Hozzad fohászokunk,
Feléd sőhajtozunk

Szeplőtlen Szűzanya!

Süvöltő felhők közt
Nyugodtan tündökölsz

Tiszta, szép csillagunk,

Míg hazánk hajóját
Viharok csapkodják,

Hozzad sír jelszavunk.

Boldogasszony Anyánk,
Mennyei patrónánk,

Légy velünk, légy velünk!

Sok kiáltásunkra

Siess oltalmunkra,

Ha nem jössz, elveszünk!

Nagy szíved fényével,
Lelked békéjével

Hajolj a viharra!

Égi trónusodból,
Csillagos lakodból

Tekints a magyarra!

Viharon, vészen át
Íme, felzúg hozzád

Nyomorunk jelszava:

Segítsd meg nemzeted
Háborgó tengerek

Csillaga, Mária!

1901.

Endrődi Sándor (1850–1920)

tettek szert, először azzal korlátozták a hitoktatást, hogy nincs hozzá elegendő tanterem, mert új tantárgyakat vezettek be. Ekkor az iskola folyosóján, majd később az udvaron hitoktattam, mert a fiúk nagyon szerették a hittanórát. Később közölték velem, hogy most már elegendő idejük sincs a hittanra, mert a reggeli felkeléstől az esti lefekvésig minden per-

cük foglalt valamilyen más foglalkozásra. Így kitétek az iskolából. Egy másik állami iskolában is eleinte szépen ment minden. Később a szülőknek be kellett iratni a gyermekeiket hitoktatásra. Akik beiratatták, azokat behívták az üzemük vezetőségéhez, ahol állásuk volt és azt mondták nekik: a hitoktatás ugyan megvan engedve, de ha nem veszik ki gyermeküket a hitoktatásból, akkor elveszítik az állásukat. S mivel gyakorlatilag minden munkahely az állam kezében volt, a szülők kénytelenek voltak visszavonni beiratásukat. Ezért ma, negyven év után nagyon sok olyan gyerek jár iskolába, akiknek már a szüleik sem járhattak hitoktatásra.

MUNKÁBAN A BÉKEPAPOK

Mindszenty hercegprímás után bebörtönözték, vagy háziőrizetbe vették, illetve kényszerlakhelyre kényszerítették az ellenálló püspököket és eközben megszüntették a békepapi mozgalmat azokból a papokból, akiket az egyház korábban elítélt bűnös életük miatt, vagy azokból, akiket valami miatt zsarolni tudtak. Nyilvánvaló volt, hogy sátáni szervezkedéssel állunk szemben. Mivel az én püspököm is háziőrizetben volt, elhatároztuk a nagyszeminárium spirituálisával, ahová közben prefektusnak és dogmatika tanárnak neveztek ki, hogy én kerékpáron, áruházban bejárom a környező plébániákat és felszólítom a papokat, hogy a hazug propaganda ellenére ne lépjenek be a papi békemozgalomba. Volt olyan vasárnap, hogy 120 kilométert kerékpároztam. Meg is volt az eredmény. Az alakuló gyűlésen csupán néhányan jelentek meg olyan papok, akiket az egyházmegye botrányos életük miatt elítélt és megvetett. Így egyházmegyénkben hosszú időn át nem tudta lábát megvetni a békepapság. Az államvédelmi hatóság azonban nyomozni kezdett a bukás oka után és amikor rájöttek, mi történt, súlyosan megfenyegettek minket és a tanév végén bezárták a szemináriumi munkát: tisztíthatóvá alakították át átmenő katonatisztek számára. Az egész országban mindössze hat szemináriumot hagytak meg, többnyire békepapi előjárókkal. Ezért mi megszerveztük, hogy kispapjaink inkább menjenek el dolgozni és mi titokban tanítjuk őket. Én vállaltam a tovább tanításukat. Vagy ők kerestek fel engem munkaszünetben, vagy én utaztam el olyan központba, ahol többen együtt lehettek egy magánlakásban.

(Folytatás a következő számban.)

ŐSZI TALÁLKOZÓ INNSBRUCKBAN

A Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom (KMÉM) Pax Romana és az Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetsége október 15–17-én közösen rendezi meg immár hagyományos hétvégi találkozóját, ezúttal „Két hazában” mottóval. Előadást tart: Schenk Gabrielal (Innsbruck), Márton-Zaparkanszky Emese (Budapest), Horváth Árpád (Luzern-Pécs), valamint „A külföldi magyarság a haza tükrében” címmel Andrásfalvy Bertalan (Budapest). A ke-rekasztal-beszélgetést Világhy Katalin (Köln), illetve Timár Sándor (Innsbruck) vezeti. Műsoron szerepel Mrozek: „Emigránsok” c. darabja Nemes Levente (Sepsiszentgyörgy) és Székely-Szabó Zoltán (Bécs) előadásában. Aktívan vesz részt a találkozón a Kastli Magyar Gimnázium diákcsoportja. Dr. Frank Miklós rádiószerkesztő a Magyar Püspöki Kar karitász megbízottja mutatja be a záró szentmisét. Felvilágosítás: Dr. Meleghy Tamás, Institut für Soziologie Universität Innsbruck. Tel.: 0512 / 507 2792.

* Eredetileg egy fatimai ünnepségen németül elmondott beszéd.

(Az alcímeket mi adtuk. Szerk.)

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyermek!

Minden év tartogat számodra egy különleges napot: a születésnapodat. Akkor te vagy a központ, az ünnepeket, aki barátaid körében örömtől sugárzol. De el tudod-e képzelni úgy ezt az ünnepet, hogy a meghívott barátok közül senki sem jön el? Az lenne csak az igazi ünneprontás. Mi lenne a sok finom süteménnyel, az előre kitervelt társasjátékkal, az emlékfotóval, a közös örömtől? Még belegendolni is rossz.

Október 10-én a templomban Jézus egy hasonló helyzetről mond példabeszédet. Eszerint egy király a fiának lakodalmat rendez, de a meghívottak nem mennek el, hanem inkább ügyes-bajos dolgaik után futkosnak. A királyi menyegző szerintük csak idő és energiapocsékolás lenne, mely boldogulásuk útjá-

ban áll. Így a lakodalmas ház végülis nem a meghívottakkal, hanem idegenekkel telik meg. Furcsa, nem?

Vajon mit szándékozik Jézus ezzel a példabeszéddel elérni? Egészen biztos, hogy figyelmeztetni akar minket. Mégpedig arra, hogy mi is nagyon könnyen a meghívott, de a menyegzőn meg nem jelenő vendégek szerepét vállaljuk magunkra. Isten meghív minket, hogy boldogulásunkat az ő „lakomáján”, vagyis nála keressük. Csakhogy mi nemegyszer a jó iskolai bizonyítványt, a szórakozást, a biztos munkahelyet, a befolyásos barátokat, a gazdagságot... boldogítóbbnak tartjuk. De akkor ne csodálkozzunk, ha elesünk attól a boldogságtól, melyet Isten kínál fel nekünk és csak a csalódás marad osztályrészünk.

János atya

FIATALOKNAK

Az évközi 28. vasárnap evangéliumában van egy szó, amely mintha piros ceruzával volna aláhúzva: *Hívjátok...*

„A menyegző kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. Menjete hát ki az útkeresztezésekre, és akit csak találtok, hívjátok el a menyegzőre!” (Mt 22,1—10)

Ennek a szónak különös csengése, jelentősége van. Mintha ezt hallanám: „Ez az asztal a meghívottaknak van megterítve” — s ez azt jelenti: minden szép, minden a helyén, szeretettel díszített-rendezett! Ha csak ránézek, máris az ételek sokaságára és finomságára tudok gondolni: szinte a nyálam csordul... Minden hívogató, csalogató!

Mondhatnám ezt is: „Végre egy igazi nyári nap...” — s akkor arra gondolkodok: nevető napsugár, meleg szellő, zöld rét; meghívás, hívogató sétára, kirándulásra, ki a szabadba!

Ha valami hívogató, nincs szükség kényszerre, parancsra. A meghívás barátságos, nyílt, őszinte! Miért ne fogadnánk el?

Kedves Fiatalok!

A mai evangéliumi történet Istent úgy állítja elénk, mint egy házigazdát, aki asztalához hívja, „csalogatja” vendégeit. Nagy ünnep van, menyegző. Sok a meghívott. Ám valami furcsa, váratlan dolog történik. Azok, akikre a legjobban számított, akiket kiválasztott: visszautasítják meghívásukat! Olcsó, semmitmondó kifogások: ma nem érek rá, ma dolgom van, ma beteg vagyok... Micsoda csalódás! De az evangéliumi történet folytatódik... A csalódás ellenére a meghívó újra elismétli a meghívást, ami immár mindenkinek szól! Nem kényszerít, nem parancsol. Nem „főnök”, nem „örmester”-hang, hanem a szeretet szava. Isten megteríti me-



nyegzős asztalát, s hívogat. Megteríti: szeretettel, barátsággal, hűséggel, reménnyel, biztos jövővel. Micsoda étlap?

Ha ilyenek volnánk mi is — minden keresztény ember, az egyház — mint ez a megterített asztal, de jó volna! Senkit sem tudunk misére, imádságra, keresztény életre kényszeríteni. Parancsra, erőszakra senki sem mozdul. De amit megtehetünk: hívogatóan, csalogatóan élni! Olyan „étlapot” kínálni, amin minden rajta-benne van! Szeretet, barátság...

Mint az őskeresztények agapéja, szeretetlakomája. Hívogató, a maga egyszerűségében is példás, sokatigéző, erőszakmentes... S mint akkor... Az emberek észrevették, meghallották a meghívást az Úr menyegzős asztalához. Mert látták és csak ezt mondhatták: „Nézétek, mennyire szeretik egymást”

Pál atya

„Ne félj, te kiseded nyáj!”

MÜNCHENI BESZÉLGETÉS A ZIRCI APÁTTAL

Amint korábban már hírt adtunk róla, dr. Kerekes Károly zirci apát augusztus 22-én Münchenbe látogatott, ahol Szent István-napi ünnepi szentmisét mutatott be. A látogatás alkalmából Susits Tamás beszélgetést folytatott az apát úrral, és tájékoztatást kért a ciszterci rend jelenlegi helyzetéről Magyarországon. A beszélgetést az alábbiakban közöljük:

ST: Apát úr látogatásának első oka és célja az Európában élő, egykori ciszterci diákokkal való találkozás. Hogyan értékeli ezt a találkozót?

KK: Valamikor klasszika-filológus tanár voltam, görög tanár. Anteusz képe jut eszembe, a Földanya-szülte óriásé, akit a sors valahányszor a földhöz csapott, hétszeres erővel állott talpra, és anyját hétszeres öröm töltötte el. — Minden „őselem”, igazi találkozásnak ilyen gyümölcsét érzem. Ilyenkor az Alma Materrel, a nevelőanyával találkozunk fogadott-édes gyermekek.

ST: Tekintettel arra, hogy Magyarországról nagyon sokféle forrásból származó adatközlés lát itt, Nyugaton, napvilágot — számos téves közlés is —, mint legilletékesebb, szíveskedjék tájékoztatni a rend valóságos és a jelen időpontban fennálló helyzetéről.

KK: Ötven ünnepélyes és fogadalmas ciszterci tartozik ma a Zirci Apátságához, és egy tucatnyi növendék; — ők Isten után a reménységünk. Hatan közülük Rómában tanulnak. — Anyagi helyzetünk, emberileg tekintve, siralmas: csak az idősök nyugdíjára és a még dolgozni tudók munkabérére, no meg tanítványaink és barátaink segítségére támaszkodhatunk. Visszakaptuk bajai rendházunkat, részben már az egrit is, és a székesfehérvári gimnázium tulajdonjogát. Sajnos, Zircet még nem! — Az ígért „Kis kvadrum” (az ősi belső négyszög) is várat meg magára. De az idén, akármiust és két legújabb, fogadalmas növendékünket Zircre akarjuk vinni. Megoldásra van komoly ígéret hivatalos helyről; — reménykedünk.

ST: Mivel igen tágas időbeli űr keletkezett a rend életében az utánpótlás terén: az új hivatások tudják-e pótolni a természetes apadást, s milyen mértékben?

KK: Mint már említettem, jönnek új hivatások. De igen erősek a próbatételek, bizony nem elég a jóakarát. Félelmetesen legyengült a fiatalok testi-lelki állóképessége. Mindent megteszünk, de egy teljes generációra — új generációra —, van szükségünk, hogy regenerálódhassunk.

ST: A rend igen bőséges anyagi háttérrel rendelkezett 1945-ig széleskörű tanítói, lelkipásztori és tudományos feladatok ellátásához is, s számos igen magas színvonalú intézményt tudott fenntartani. A szabad működés helyreállása anyagilag a nullponton kezdődött. Hogyan tud a rend ezzel a nehézséggel megküzdeni?

KK: Anyagi helyzetünkről már szóltam. Az állam ígéri volt intézményeink dologi és személyi kiadásainak fedezésére a „normatívát”, vagyis az állami intézményekkel azonos ellátást. Ez az ígéret azonban, — érzésünk szerint —, nem áll erős lábakon a jövőt tekintve. Erősödöbven van az egyházellenes, sőt vallásellenes irány. A jövő évi választások után világosabban láthatunk.

ST: A Rend eredeti regulái szerint, monasztikus, tehát szigorú kolostori közösségben élő, kontemplatív szerzetesrend. Hogyan alakult ki Magyarországon a döntő arányban tanítórendi tevékenység?

KK: Rendünk valóban monasztikus

rend. A 18. század utolsó negyedében kötelezte magát a feloszlott jezsuita rend által árván maradt magyar középiskolák fiatalok nevelésére. Az 1950-es szétszóráskor 4600 magyar ciszterci diák maradt árván Egerben, Pécsen, Székesfehérváron, Baján és Budán, — hogy a történelmi sorrendet megtartsuk. Ma — egyelőre —, csak a hitoktatást tudjuk vállalni ezekben a gimnáziumokban. Monasztikus szerzetesi életünkkel jól összeegyeztethető az ifjúság nevelő oktatása. Félelmetesen rosszul állunk ifjúságunk vallásos nevelése terén. Erősödik úgynevezett „hivatalos” ajkáról is a nyilatkozat: az iskola csak oktasson, de ne neveljen! Ennél a magatartásnál nemzetrontóbb törekvést aligha tudunk elképzelni is. Ezért magatartásunk még ilyen megnyomorított és lehetetlenített állapotunkban is: felajánljuk minden maradék erőnket a magyar ifjúság (= magyar jövő) nevelésére!

ST: Fenn kívánja-e a Rend ezt a jövőben is tartani, s hogyan tudná ez a feladatot ellátni?

KK: Ahogy kifejtettük: egy józan, a magyar jövőért felelősséget érző kormányzatnak az állami iskolákkal azonos szubvencionálásával, a vallásos szülők és intézmények intenzív támogatásával.

ST: Hogyan alakul a rendi pasztoráció?

KK: A ciszterciek, monasztikus szerzeteséletük teljes megélésével, kezdettől fogva vállalkoztak lelkipásztori, később misszionáló munkára is. Ma így fogalmazzuk meg rendi identitásunkat, — már amennyire munkánkról van szó — vállaljuk az imádkozó Krisztussal, az igehirdető Krisztussal és a pedagógus Krisztussal való lehető legkövetkezetesebb egyévválásunkat, ha úgy tetszik, ebben a három krisztusi karaktervonásban kifejeződő identitásunkat.

ST: És mit nyújthatnak ehhez és milyen segítséget a határokon túl élő öregdiákok?

KK: Öregdiákjaink először is — Szent Pál szerint — „opportune-impertune”, vagyis akár alkalmas, akár alkalmatlan: mindig és mindenütt tegyenek tanúságot szavukkal és életükkel, hogy így élni érdemes. Azután egyéni és összefogva keressék meg az anyagi segítség módját, keressenek jó ügyünket pártoló „szponzorokat” — pénzembereket és pénzintézeteket is! És ezt már halkán, de szívem legmélyéből mondom: imádkozzanak szent, ciszterci hivatásokért!

ST: Mit üzen Apát úr az öregdiákoknak?

KK: Öregdiák testvéreinknek, akik a fentebbiek értelmében valóban egyik-karnak és egyik tudnak lenni velünk, Jézus szavaival üzenem: „Ne félj, te kiseded nyáj, mert úgy tetszett a menyeyi Atyának, hogy nektek adja az Országot... Bízatok, én legyőztem a világot!”

Bosznia-Hercegovina püspökeinek tájékoztatása szerint a katolikus hívők 50-60 %-a kényszerült ehlagyni bazáját. A templomok és egyházi épületek felét rombolták le a harcok folyamán.

ŐSZI CSENGŐ

A drótcsengő a parkban megszólal lágyan, halkán, mert rázza az őszi szél; zöld fönn a kapubálvány, de sárgul, hulldogálván fáról a gyenge levél.

A drótcsengő a szélbe oly szomorúan zenél be s a szívek bánata kél. Fenn zöld a kapu rácsa, de zörg az év harácsa a földön: őszi levél.

S a csengő csengve mindég, mert rázza durva vendég, hivatlan északi szél, bejő a zárt kapun át, s hordozva hosszú gúnyját söpörget, sárga levél.

Babits Mihály (1883—1941)

Villám-interjú Seregély István érsekkel

A Magyar Püspöki Kar elnöke, Seregély István egri érsek Münchenben járva nyilatkozott olvasóink számára.

Frank Miklós: *Érsek atya, új egyházmegyék alakultak Magyarországon, az egyházmegyei határok megváltoztak. Hogyan alakul az új egyházmegyék élete, hogyan működik az új egyházi közigazgatás?*

Seregély István: A debreceni püspök fölszentelésével, a kaposvári püspök beiktatásával az egyházmegyei határokat kihirdető ünnep után valamennyi magyar egyházmegyében az adott új körülmények között kezdődött meg a lelkipásztori munka. Az egyházmegyék június 30-ával saját anyagi gondjaik intézésére vállalkoztak. Szeptemberben pedig egyénileg gondoskodnak a területükön működő katolikus iskolák anyagi, személyi és adminisztratív gondjairól. Azzal tisztában voltunk, hogy előre nem látott nehézségekkel kell megküzdünk személyi és anyagi vonatkozásban egyaránt. Bízunk a magyar püspökök, a papság és a hívek jó akaratában és készségében, amellyel fogadták a pápa intézkedését és azzal a felelősséggel, amellyel előre láthatólag évszázadokra kell megalapoznunk a lelkipásztori munkát az új egyházmegyei központok körül. Reménnyel tölt el bennünket, hogy nagyobb nehézség nélkül megoldjuk a ránk váró feladatokat.

FM: *Az utóbbi időben gyakran olvashattunk arról, hogy az egyház nem politizál. Ne is politizáljon, de politizálnia kell a keresztény embernek. Az elkövetkező esztendőben Magyarország választások előtt áll: három és fél esztendő tapasztalatait vonhatja le a lakosság. Milyen segítséget tud adni a Magyar Püspöki Kar a magyar választóknak, különösképpen a hívőknek e nehéz kérdésekben?*

SI: Mindenki világosan látja, hogy az egyház és az állam különválasztása korunk egyik elengedhetetlen követelménye. De ez nem azt jelenti, hogy egy embert lehet kettéválasztani. Ugyanaz az ember, aki állampolgár és az egyház hívő tagja. Ezért a gyakorlati életben a keresztény ember épp úgy részese a politikai élet alakulásának, mint az egyházon kívül álló ember. Szent István király ünnepének az árnyékában tudnunk kell, hogy ma nem egy király, hanem a demokrácia minden szavazó polgára felelős a közélet és a közjó szolgálataért. S ebben a Püspöki Karnak nem szabad tartózkodnia a segítségnyújtástól, amely három területen érvényesül. Egyrészt felhívja a figyelmét minden magyar hívő kereszténynek, hogy a demokráciában az eljövendő időszak politikai helyzetének a kialakulásában az is felelős, aki szavaz és az is, aki nem. Másrészt az egyház vezetőinek felelőssége azon értékek összegyűjtése, tudatosítása, körlevélben vagy nyilatkozatban való megfogalmazása, amelyek a keresztény közélet és a vallásszabadság feltételeinek megfelelő biztosításában nélkülözhetetlenek. Végül: a három és fél esztendő tapasztalatában rá lehet irányítani a figyelmet azoknak a tömörüléseknek a tevékenységére, akik a jövőben várhatóan támogatják vagy pedig elzárkóznak a keresztények által igényelt értékek képviselésétől. Erre körlevélben, nyilatkozatban és prédikációban sor kerül az elkövetkezendő időben.

FM: *Két esztendővel ezelőtt járt nálunk a Szentatya. Azóta bizonyára van*

ennek a látogatásnak észrevehető lelkipásztori hatása, következménye. Lehet-e valamit mondani ezzel kapcsolatban a jövőre vonatkozólag?

SI: A Szentatya magyarországi látogatásának minden elkötelezett hívő keresztény megnyilatkozásából nagyon kedvező hatását lehet tudomásul venni. Sőt a kívülállók is látták, hogy az egyház, a maga, az egész világon egyöntetűen képviselt életszemléletével, erkölcsi fegyelmével jelentős tényezője az emberi történelem és az emberiség jövője alakításának. A magyar püspökök pedig egyrészt a Szentszék álláspontját az „ad limina” látogatások alkalmával megtapasztalva ugyancsak arra a következtetésre jutottak, hogy a pápa magyarországi látogatása a magyar egyház és a Szentszék közti kapcsolat újabb kedvező fordulatát hozta. Ennek a kedvező hatásnak egyrészt kifejezése, másrészt pedig a pápa iránti ragaszkodásnak újabb jele az a nemzeti zárandoklat, amelyet a magyar püspökök szeretnének a nehéz gazdasági helyzet ellenére is megszervezni: ez év októberében a Magyarok Nagyszonyának ünnepén (okt. 8-án) — a pápával szeretnének misézni a Szent Péter bazilikában. Részt vesznek egy bajor-magyar katolikus találkozóon a magyarok régi templomában, a Santo Stefano Rotondóban. Ezzel kapcsolatban a müncheni látogatásnak is egy bizonyos előlépése szerepelt az utazások során.

FM: *Köszönöm érsek úr a beszélgetést.*

Magyar keresztény értelmiségiek találkozója Szlovákiában

Az elmúlt néhány évtized a kisebbségi sorsban élő magyaroknak nem kedvezett. Fokozottan érvényes ez a poszt-kommunista államokban élő magyarokra, azon belül is a keresztény értelmiségiekre. Ez volt az a réteg, amely a 40 éves kommunista időszak alatt nem vallhatta meg nyíltan a hitét. Akik mégis merték vállalni a vele járó kockázatot, azoknak üldöztetésben, meghurcolásban, megaláztatásban volt részük, nem egy esetben munkahelyüket is elveszítették. Hasonló volt a helyzet az egykori Csehszlovákiában is. Nem csoda, ha a 89-es fordulatot követően néhányan égető szükségét érezték annak, hogy a már meglévő magyar pártok és mozgalmak mellett, nem pártintézményi szinten működő szervezetet hozzanak létre, amely elsősorban a magyar keresztény értelmiségi réteget karolja fel.

1992 februárjában ezzel a nem titkolt szándékkal és céllal alakult meg a *Csehszlovákiai Magyar Keresztény Értelmiségiek Szövetsége* (CSEMKÉSZ), amely követni kívánta a hasonló jellegű, több éves vagy évtizedes hagyományokkal rendelkező szervezetek példáját. A CSEMKÉSZ néhány vezetőségi tagja, de mások is, már néhány alkalommal részt vettek az emigrációból hazatért Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom (KMÉM-Pax Romana) által pár éve Magyarországon szervezett rendszeres hűsvéti találkozókön, ahol sok ötlettel gazdagodva és munkájukból erőt merítve létrehozták Szlovákiában a kisebbségi magyarok ökumenikus jellegű értelmiségi szervezetét.

A megalakulást követően, tavaly nyáron sor került egy 3 napos találkozóra *Ipolyságon*, amelyen *Galambos Gyula*, a KMÉM elnöke bejelentette: a nemzet-

Felmérés a magyarországi vallásgyakorlatról

A Központi Statisztikai Hivatal felmérésében, amely az 1992 évvégi állapotot tükrözi, arra törekedett, hogy fényt derítsen az ország vallási megoszlására, az egyes felekezeteken belül a gyakorló és nem gyakorló hívők közti arányszámra és a hívők és nem hívők közti százalékarányra. Mivel ilyen természetű adatok 1949 óta nem álltak rendelkezésre, egy ilyen felmérés fényt deríthet a kommunizmusnak a lakosság vallási beállítottságát érintő hatására.

Az adatokból mindenekelőtt az derül ki, hogy a nagy egyházak tagjainak arányszáma 1930 óta nem változott: a magyar népesség kétharmada katolikus, egyötöde református, 4 százaléka evangélikus. Ertolódás csak annyiban van, hogy a felekezetek kívüliek számáránya nőtt 0.1 %-ról 4.8 %-ra. Ez az adat azonban nem tévesztendő össze a hívők és nemhívők közti megoszlással; más szóval azok között, akik „papíron” valamilyen egyházhoz tartoznak, jelentős számban akadnak — a felmérés 24 %-ról beszél — akik hitük szempontjából kívül állnak: nemhívők vagy tudatos ateisták. Nemekre felbontva a nők 20 %-a, a férfiak 29 %-a ateista.

A felmérés a továbbiakban a vallásgyakorlat százalékarányát igyekezett megállapítani az egyes egyházakon belül. Rendszeresen gyakorolja vallását a reformátusoknál 28 %, az evangélikusoknál 32 %, a római katolikusoknál 38 % és a görögkatolikusoknál több mint 50 %. A korcsoportok szerint a 30

éven aluliak 24 %-a, a 60 éven felüliek 49 %-a gyakorló tagja egyháznak.

Jelentős szerepet játszik a vallásosságban a lakóhely: Budapesten a lakosság 22 %-a gyakorolja vallását, a községekben 45 %. Ezzel szemben a fővárosban 34 % vallja magát ateistának, vagy nemhívőnek, míg a községekben csak 14 %. A többi város adatai a kető között helyezkednek el. Befolyással van a vallási magatartásra az is, hogy valaki milyen társadalmi réteghez tartozik. A vezetőrétegben 22 % gyakorolja vallását, a mezőgazdasági fizikai munkások csoportjában viszont 51 %. Ezzel fordított arányban áll az ateisták megoszlása, ezek számáránya a vezetők között a legmagasabb, 36 % és a segédmunkások és mezőgazdaságiak közt a legalacsonyabb, 16 %, illetve 10 %. Érdekes az is, hogy a nem vezető értelmiség körében feltűnően magas a vallását egyházon belül gyakorlók száma: 33 %. A Statisztikai Hivatal felmérése azt is kimutatta, hogy az ország lakossága nagy mértékben ragaszkodik keresztelési felekezethez: a legtöbb áttérő a katolikus egyházat választja, de ez sem haladja meg a 2 %-ot. Ennél a felekezetek közötti ingadozásnál sokkal jelentősebb a nemhívővé vagy ateistává váltak aránya: ezek között a legnagyobb azok száma, akik vallásukat nem gyakorolták, ezek között a volt reformátusok vezetnek, a legcsekélyebb a lemorzsolódók aránya a görögkatolikusoknál.

A kérdések között szerepelt a vallásos nevelés hatása a későbbi vallásosságra. A válaszokból kiderült, hogy a gyermekkorai hittanulás és a későbbi vallásos élet között meglehetősen szoros: a legtöbb vallását gyakorló felnőtt gyermekkorában részvett rendszeres hitoktatásban.

Mindent összevéve a felmérés azt bizonyítja, hogy a kommunista ideológia nem tudta elszakítani a magyarságot Istentől és az egyháztól. Befolyása főleg a városi lakosságnál és azoknál érezhető, akik vezető szerephez jutottak. Kiderül az is, hogy a szervezett hitoktatás döntő jelentőségű a felnőttkorban is. Ezért kell az egyházaknak továbbra is küzdeniük azért, hogy a hitoktatás megkapja az őt illető helyet, akkor is, ha meglepően magas, 26 % azoknak az aránya, akik semmilyen vallásoktatásban nem részesültek és ma mégis hívőknek vallják magukat, ha nem is gyakorolják vallásukat. Ehhez járul további 9 %, akik előzetes vallásoktatás nélkül is ma gyakorló keresztények. Ez arra enged következtetni, hogy a keresők, Isten után vágyók hányada ma igen nagy. Az egyházak jól teszik ha velük különös gondtal foglalkoznak. SZER

ŐSZI VÁZLAT

*A hallgatózó kert alól
a fa az ürbe szimatol,
a csend törékeny és üres,
a rét határokat keres.*

*Riadtan elszorul szíved,
az út lapulva elsiel,
a rózsátó is ideges
mosollyal önmagába les:*

*távoli, kétes tájakon
készülődik a fájdalom.*

Piliszy János (1921–1981)

ikai Magyar Pax Romana (Keresztény Értelmiségi Szövetség).

A találkozó vasárnap ünnepi szentmisevel ért véget.

Czibulya Ágnes

Az együttélés keresztény modellje

„Aki a mai Európa számára keresztény értékeket követel, nem teheti ezt azzal a szándékkal, hogy az egyház uralmát hozza létre” — nyilatkozta Jean-Marie Lustiger bíboros, Párizs érseke. Sokkal inkább az együttélés olyan modelljéről van szó, amely a keresztény istenszeretet és felebaráti szeretet dinamikájának engedelmeskedik. Ez a dinamika olyan harcot jelent, amelyet a személyes érdekek valamennyi formája ellen kell folytatni, mivel ezek az érdekek behatárolják az istenszeretetet és a felebaráti szeretetet, és szemben állnak velük.

Egy földrész, egy korszak, egy nemzet vagy egy civilizáció sohasem lehet keresztény, hanem csak azzá akarhat válni az evangélium szellemének formáló ereje következtében. Ezt a formáló erőt egyedül a szeretet táplálhatja, a társadalom kovásza. A változások mindig az utópisztikus társadalomképek kihívására következtek be. A változások ösztönző erői vallási és világi közösségek voltak, amelyek Európa nyers erkölceit és vitatható érdekeit változtatták meg; gondolok itt a szerzetesrendekre, a kolostorrendekre és a nagy szellemi mozgalmakra. De ugyanúgy a számos radikális evangélikus lázadó mozgalmakra. Ezek alkották meg a társadalom új modelljeit. Amikor azonban világi hatalomra jutottak, semmivé foszlottak, — mondta Lustiger bíboros.

A kereszténység egyetemességével kapcsolatosan megjegyezte, az egyetemesség és a közösség a keresztények feladata és szellemi harca a történelem valamennyi korszakában. Elismerte, hogy Isten öszövevényi népe, valamint a keresztény földrész történetének folyamán szüntelenül adódtak félreértések abban az értelemben, hogy egy birodalom az emberek feletti olyan szuverenitást követelt meg a maga számára, amely egyedül Istent illeti meg. Mind a zsidó, mind a keresztény kinyilatkoztatásban a hatalom kérdése állandó viták keresztjében állt. Maga az egyház is szüntelenül harcolt a birodalmakkal. Konstantin császár 312-ben történt megtérésekor a császári birodalom éppoly kevésbé lett keresztényebb, mint amilyen kevésbé lett a kereszténység császáribb.

Ha az egyház nem elmélkedik el újból azon, hogy értékei Krisztuséi, önmagát tagadja meg. Az egyház maga is alá van vetve azoknak az értékeknek, amelyeket védelmez, és nem állíthatja önmagát fölülük.

OLVASÓI LEVÉL

Egy elfelejtett magyar zeneszerzőről

Idén van száz esztendeje, hogy távozott az élők sorából egy magyar zeneszerző, Beliczay Gyula. Nevét alig ismerik, félig műkedvelő zenész volt. Kenyerét vasúti mérnöknek kereste Bécsben, majd 1872-től Budapesten és mint MÁV főmérnök nagy érdemeket szerzett a magyar vasút korszerűsítésén. 1888-ban zeneakadémiai tanár lett. Írt két szimfóniát, kamarazenei és egyházzenei műveket. Közülük egyetlen műve, az „F-dúr mise” hangzik fel időnkint. Egyetemista koromban hallottam először, aztán csak nagyritkán. De mindig meghatótt egy kicsit. Különösen a Sanctus finom dallama meghitt és megható. Nem megrendítő, nem mély élményt jelez, hanem az Istennel való csöndes találkozást. Olyan emberek áhítatát kíséri, akikben nem sodró erejű, de még harmónikus a hit. Tavaly szeptember 5-én, hosszú idő után, a Belvárosi Főplébániatemplomban hangzott fel eredeti formájában, zenekarral. Gondolatban meghatótt köszönetet mondtam érte a karnagynak.

Dr. Bán Ervin (Budapest)

Arra a kérdésre, vajon illetékes-e az egyház tekintélyként és hatalomként fellépni az értékek megvizsgálása és megtartása vonatkozásában, Párizs érseke azt válaszolta, az egyház ebben az esetben nem cselekedhet hagyományos értelemben vett hatalomként. Krisztus azt követeli tanítványaitól és az egyháztól, mondjon le minden erőszakról, és hozzá hasonlóan váljék testvérei szolgálójává. Mindazonáltal bizonyos esetekben az egyháznak igenis fel kell emelnie szavát és kijelenteni: így nem. Ez méltatlan az emberhez. Végül soron arról van szó, hogy megkülönböztessük a jót a rossztól.

Az individualizmus olyan fogalom, amely a keresztény eszményhez legközelebb áll, de egyúttal a legnagyobb távolosságra is van tőle. Ha úgy értelmezzük, hogy az embert állítjuk középpontba, akkor alapvető keresztény fogalom, annál inkább, mivel megvan a szociális dimenziója is. Az ember ugyanis csak Istenhez és embertársaihoz fűződő viszonyában létezik. A felebaráti szeretet hiánya szétrombolja a társadalmat és a szolidaritást. KAP/MK

Miklós házy püspök Nürnbergben

1993 július 18-án

„Örülünk annak, hogy keresztények vagyunk!” E biztatás kísérte és fűtötte Miklós házy Attila, a külföldön élő magyarok püspökének a nürnbergi Szent Erzsébet templomban tartott szentbeszédét. A püspök atya minden korosztály számára érthető és tartalmas prédikációban buzdította a híveket: Éltesen és erősítsen bennünket az a tudat, hogy a kereszténységben megbonthatatlanul Jézus Krisztushoz fűződött lényünk — mondta, majd így folytatta: — Rendülünk meg és örülünk mindig újból annak, hogy minket, gyarló embereket választ a Szentlélek lakhelyéül. Ennek jegyében vegyünk részt a szentmisén, mely nemcsak az elsőáldozók és bérmezők életében kiemelkedő óra, hanem mindannyiunk számára is örömdetes megemlékezés legyen.”

Valóban a közösség együttérző, mély öröme volt érezhető, mikor püspökünk hét bérmezőnek adományozta a bérmező szentségét és amikor hat elsőáldozó először lépett az Úr asztalához.

A szentmisét követő programban a bambergi, coburgi, ingolstadt, nürnbergi és regensburgi csoportok képviselői köszöntötték püspökünket. Gyerekek által előadott versek, zongorajáték és a kórus magyaros hangulattal gazdagította a műsort. Attila püspök válaszában türelemre intette hallgatóit. Ne sopánkodjunk, mert Magyarországon a társadalmi, gazdasági és szociális problémák nem oldódnak meg olyan gyorsasággal, mint remélnénk. Ne sopánkodjunk, mert az egyes miséken nem találkozhatunk valamennyi, a környéken lakó magyarral. Örüljenek egymásnak mindenkori mindazok, akik összejöttek. A tapasztalat mutatja, hogy ott, ahol magyar szigetek kialakultak, sikerül a magyar kultúrát és öntudatot megőrizni, és egy más erőt ad az idegen környezetben helytállni. — Beszéde végén a püspök atya megnyitotta a büfét, melynek gazdag ajánlata (szendvics, pogácsa, sütemény, pezsgő, italok...) pillanatokon belül elkelt. Az este személyes beszélgetésekkel telt el, úgy egymással, mint Attila püspökkel, az őt kísérő németországi főlelkessel, Fejős Ottóval és a helyi lelkessel.

Bárány József

Hírek - események

Szent István napján ért véget Litkén, Szécsény mellett, a katolikus egyetemi hallgatók nyári tábora, amelyet a Katolikus Egyetemisták és Főiskolások Egyesülete, a Katolikus Ifjúsági Mozgalom és a Budapesti Egyetemi lelkesítés közösen rendezett. A találkozó központi témája: „Egyház és Kultúra” volt. A zárószentmise homíliájában Pákozdi István egyetemi lelkész arra figyelmeztette hallgatóit, hogy Szent István „pozitív magyar létezésstudatot, életszeretetet” hirdet napjainkban is. Az egyháznak minden erejével építenie kell a hiteles, nemes, jövőt nyitó kultúrát, mert rajtunk is múlik, milyenek formálódnak a holnap. MK

*

Az Isteni Megváltóról nevezett Nővérek Kongregációja augusztus első hetében tartotta általános káptalanját Rómában. Ezen az osztrák Grabner Mária Emília nővért választották meg a rend új általános főnöknőjévé. A rendnek jelenleg 800 tagja van és Magyarországon, Ausztriában, Szlovákiában és az Egyesült Államokban vannak tartományai.

*

II. János Pál pápa a világ 193 állama közül pápasága 15 évében eddig 107-et látogatott meg.

*

Több mint 3 millió példányban kelt el világszerte, a múlt év őszén történt megjelenése óta, a „Katolikus Egyház Katekizmusa”, amely így az év könyve lett. A vaskos kötet, amely összefoglalja a katolikus egyház tanítását a hit és erkölcs legfontosabb kérdéseiben, eddig

SZÓTÁRHIÁNY

Szeged két nagy könyvkereskedésében kerestem magyar-román és román-magyar szótárt. Nem kaptam. A második üzletben már megkérdeztem, hogy később kapható lesz-e? — Nem, — felelte az üzletvezető. Nincs is tervezve román szótár kiadása.

Meglepetéssel vegyes méreg fogott el erre a válasza. Talán leolvasható is volt acomról, mert az üzletvezető kissé zavarba jött.

Családunk egyik ágának lakhelye Temesvár Unokatestvérem, Árpád, öntudatos magyar és hívő református. Fia magyarul és románul egyaránt jól beszél. Román lányt vett feleségül. Két kislányuk van. Látogatába érkezésem előtt unokaöcsémeket hívtam föl telefonon. A kisebbik lány, Carmen vette föl a kagylót. Magyarul beszéltem.

— Csokolom, Gyula bácsi, én nem tudok magyarul — vágott közbe a kislány.

— Te tréfálsz! — feleltem én. — Gyönyörű magyar kiejtéssel beszélsz!

Tovább beszéltem hozzá, de csak hallgatótt. Majd megismételte szavait. Kérdeztem, ott van-e a nővére. Válasz nélkül csend volt a vonalban, majd megszólalt a nagyobbik kislány.

— Csokolom, ... én nem tudok magyarul. — Azután hallgatott, hiába beszéltem tovább. Szép magyar kiejtése után szívfejtő volt a hallgatása.

Odaérkezve megismerkedtem velük. Egészséges, eleven eszű, szép kislányok. A magyar óvodára voltak előjegyezve, de akkoriban zárták be a magyar óvodát. Otthon és az elemi iskolában románul beszélnek. Néhány magyar szót tudunk váltani. Egy Langenscheidt német-román szótár segítségével meg tudtam szólalni románul is. Együtt voltunk egy vidék, zenés, magyar színházi előadáson és a román ortodox bazilikában.

Okos dolog ez a magyar-román szótárhiány? Elzárja az utat a magyar szó előtt. Olyanoknál is, akik húznak hozzánk. Olyan sokan vagyunk mi magyarok?

Lehet, hogy számos híve van a teljes elzárkózásnak is. Mikor Makón egy ismerősöm házában kiadó szobát kerestem egy hétre, temesvári magyar unokaöcsém és két kislánya részere, barátságos hangon hátrította el kérésemet:

— Ugyan, ne hozza ide azokat a románokat! Most magyar nyelvű ortodox imakönyvet keresek a gyerekek részére.

Dr. Varga Gyula (Saarbrücken)

francia, olasz, spanyol, katalán, román és német nyelven jelent meg. A közeljövőben esedékes angol kiadás előreláthatólag további milliókkal emeli a példányszámot. A magyar fordítás karácsonyra várható.

*

Az Avenire című olasz katolikus napilap interjút készített Franjo Ilia 75 éves albán főpástorral, akit 1968-ban halálra ítélt a kommunista rendszer, de aztán büntetését 25 évi börtönre változtatták, amelyet végül is 20-ra csökkentettek. Franjo Ilia ez év áprilisa óta az albán katolikusok és kultúrélet központjának, Skutari-nak az érseke.

*

A kínai kommunista párt titkos dokumentuma a kínai katolikusok számát 12 millióra teszi. Ez a szám lényegesen magasabb, mint amit egyházi körök eddig feltételeztek. KAP

*

A Latin-Amerikai Püspöki Tanács központi bizottságának évi ülésén kidolgozták a latin-amerikai lelkipásztori programot. Ennek legfontosabb pontjai: 1. a világiak „főszerepe” az evangelizálásban; 2. a szekták ellenszereként a plébániák és bázisközösségek megújulása; 3. az emberi fejlődés elősegítése a „szolidaris közgazdaság” által, amely az emberi személyt helyezi a politikai és társadalmi szervezkedés középpontjába és 4. az evangélium inkulturációja, azaz beillesztése a helyi kultúrába. MK

KÖNYVESPOLC

LÖKKÖS ANTAL: GÓRI KRÓNKA (Górközség, Sárvári járás, Vas vármegye) Szombathely, 1992.

A Genfben élő költő-szerző új könyvecskéjében szülőfalujának egykori életéről készített — ahogy előszavában közli — afféle „emlék-szociográfiát”, minthogy kizárólag gyerekkori élményeire támaszkodva mutatja elénk a kis település mindennapi életét. Így hát a két háború közötti faluhelyzet ábrázolása ez sok-sok mozaikból összeépítve. Mint tudjuk, a régi faluközösséget, annak örökös szigorú rendjét, erkölcsét, szokásait szétrágtá a modern „fejlődés”, a költők megénekelte áldott falusi csöndet ma fülhasogató diszko-lárma veri fel. A góri krónika a múltból visszavetített szociográfia, számot adva a kis Répce parti, annak idején csupán 400 lelket számláló település földrajzi, közművelődési, vallási, néprajzi, nem utolsósorban, sőt inkább részletező család-történeti vonatkozásairól. Persze mindezt nem valamely fontoskodó „tudományos” módszer sablonja szerint. Ilyen „szakzszerűséggel” nem untatja olvasóit. A 30-as években kifejtett „klasszikus” szociográfiától lényegileg különbözik. Ama régi, ámbár kitűnő ún. „falukutató írók” először tárták fel a falusi nyomort, miközben igyekeztek minél sötétebb színekkel festeni az amúgyis sötét, vigasztalan paraszti világot. A góri krónikában nincs ilyen törekvés, semmilyen irányba forduló politikai indulat, nem akar mimelni társadalmi reformerszerepet, mégis igazi írókat jellemző egyszerűséggel tudja életközelségre hozni az embereket jó és rossz tulajdonságaikkal együtt, semmit sem túlozva vagy retusálva, mindezt hamisítatlan, izes góri nyelvezettel. Szívesen láttuk volna a tájszavak bővebb jegyzékét, valamint tartalom-mutatót. Összegezve: a könyvecske a szülőföld iránti olthatatlan szeretet himnusza. Minden sorát lélek írta.

Szamosi József

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Linzi: Halottunk: Ziegelhöffer József honfitársunk (Alleitenweg 17), júl. 12-én 86 éves korában elhunyt. Július 16-án Msgr. Balogh Vince plébánossal együtt temették a Szt. Márton-i temetőben. A mélyen vallásos, erdélyi születésű férfi a legjobb emléket hagyta maga után. Vele szentmiséink és zárandoklataink egyik leghűségesebb résztvevője távozott sorainkból. Nyugodjon békében!

Klagenfurt: Hősök napja: Az Annabichl-i temetőben június első vasárnapján a klagenfurti magyar közösség megemlékezett a magyar szabadság halottairól és vértanúiról. A szép számmal összegyűlt hallgatóság előtt bécsi vendégünk, v. Serényi István beszélt, kiemelve az Isten által adott szabadság értékeit. Utána általi összejövetelen vettünk részt egy olasz vendéglőben.

A klagenfurti magyar r. k. egyházközség augusztus 15-én Szent István ünnepet tartott. A Mariánum kápolnájában 10 órakor kezdődött a szentmise. v. Serényi István „A Szent István állameszme ezer év távlatából” címmel mondott beszédet. Az ünnepségen résztvettek a klagenfurti zenebarátok. Utána magyar összejövetelen találkoztak és beszélgettek honfitársaink.

BELGIUM

Születések: Dupont Tania Klára, D Oszkár és Kiss Anna leánya; **Singula Elodi,** S. Jenő és Donnay Sabrina leánya, Liège; **Kuster Anne,** K. Roger és Takács Marianne leánya, Genk; **Keresztes Alexandra,** K. Roger és Paty leánya, New York; **Fabiny Lőrinc,** F. Tibor és Dominkovics Delinke fia, Roanoke (USA); **Tellatin Sarah,** T. Jeanni és Szabó Myriam leánya, Seraing; **Smets Dylan,** S. Frank és Clara Langen (Únnepek unoka) fia, Leuven; **Kohajda Maxime Serge,** K. Christophe és Doyen France fia, Wandre; **Franssen William,** F. Onno és Nagy Gizella fia, Rouvroux. Növekedjenek egészségben és kegyelemben szüleik örömeire!

Isten és az Anyaszentegyház előtt házasságot kötöttek: Servais Patrick és Horváth Martine, Hermalle-sous Argentaux-ban; **Budai Erika és Desmet Stefaan,** Tienen-ben. Gratulálunk! Éljenek boldogan!

Az örök Hazába költöztek: Németh István, 72 évesen, Knez Zsófi férje, Genkben; **Horváth Vilmosné,** sz. Klimesch Ella, 59 évesen, Houthalen; **Halavanitsné sz. Groszmann Anna,** 84 évesen, Eisdenben; **Lefler Katalin,** (örökimádó nővér), 79 évesen, Brüsszelben; **Kecsekeméty György,** 64 évesen, Herstalban; **Dosztal János,** 59 évesen, St. Nicolas les Liège-ben; **Félingue Herman,** 80 évesen, Varga Jolán férje, Huy-ban; **Gembiszki Gézáné,** sz. Djurdica Markovics, 66 évesen, Ougrée-ban; **Király Jakab,** 55 évesen, Chénée-ben; **Franek Gáspár,** Csajbi Mária férje, 58 évesen, Alleu-ben; **Horváth Viktor,** Dzierla Sofia férje, 64 évesen, Genkben; **Barabás Rozália,** 75 évesen, Halleban; **Kurucz Antal,** Nagy Ilona férje,

† dr. Taubinger-Mirbach László

A totalitáriánus elnyomások minden faja ellen küzdő, tragikus történelmi események áldozatait segítő, életében sok csapást elviselő, ismét-és-ismét újrakezdő, Istenbe kapaszkodó kortársunk fejezte be életpályáját 1993 június 21-én Bécsben. A bécsi családi sírboltba temették, lelki üdvéért az engesztelő gyászmise a Pázmáneum kápolnájában volt.

1918 április 10-én született Nagytörén, Bars megyében. Családi nevéhez a Mirbach nevet akkor vette fel, amikor anyósa, **Mirbach Gizella grófnő** családi okok miatt adoptálta. Szülei magyar szellemben nevelték. Középiskoláit részben a gödöllői premonstreieknél, részben az esztergomi bencésekénél végezte, jogot tanult a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen — 1941-ben diplomát szerzett —, majd a Magyar Külpolitikai Intézetben készült a diplomáciai pályára.

Szülei meggyőződéses legitimisták voltak, őt is ebben a szellemben nevelték. Még fiatal korában kapcsolatba került az akkori zalaegerszegi apátplébánossal, **Mindszenty Józseffel**, akinek élete és mártírúma nagy hatással volt lelki fejlődésére. Szoros kapcsolatban volt vele haláláig. A beteg hercegprímástól halála előtt kapott íntelmet gyakran felelevenítette magában: „Ne felejtse el soha, hitünk győzni fog!”

Magyarország német megszállása (1944 március 19) után a GESTAPO elfogja, kihallgatja, Budapestre internálja, lakását elveszi, állásából kirúgja. Illegálisba vonul és a család Csehországban lakó barátainál rejtőzködik.

Prágában éri meg a háború végét. Megbízják, hogy az akkori Magyar Főkonzultus épületében a magyar menekültek

80 évesen, Hèvremon-t-ban; **Tota Gábor,** 58 évesen, Rekemben; **Nelidin Istvánné,** 84 évesen, (régén Eisdeni) USA-ban; **Borbély Lajos,** 36 évesen, (régén Genk-i) Ausztráliában; **Nagy István,** 66 évesen, Gosselies-ban; **Kertész Ferenc** 67 évesen, Bressoux, Liège-ben. Adj Uram örök nyugodalmat nekik!

NÉMETORSZÁG

Aachen: Halálozás: Nagy részvétellel búcsúztunk **Pálfalvi György** testvérünköt, akit aug. 4-én temettünk el. Nyugodjék az Úr békéjében!

Essen: Halálozás: Augusztus 25-én temetik Schwerte-ben **dr. Péter Pálnét sz. Papp Magdolnát.** A megboldogult Nagyváradon született, élt 81 évet. Pár hónappal élte túl férjét, akit ez év április 30-án temettünk ugyanott. Gyászolják: fia, menyé, unokája, 8 testvére közül még egy élő húga, valamint rokonai és ismerősei Erdélyben és Németországban. Nyugodjék békében!

Köln: Esküvő: Repeczki Attila és Horváth Rita, augusztus 28-án a kölni St. Aposteln templomban szülők, testvérek, és rokonok jelenlétében a szentmise keretében szentségi házasságot kötöttek. Imádkozunk értük, hogy egy életen át kölcsönös szeretetben és hűségben szolgálják egymást.

Halottaink: Kmoticz József kölni lakosú hívünk, életének 73. évében augusztus 30-án váratlanul elhunyt. Temetése a Köln Mühlheim-i temetőben volt. Lapzártaok kaptuk a hírt, hogy **dr. Hieró István** volt kölni magyar lelkész, életének 67. évében, szeptember 4-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temették szeptember 11-én, szülőfalujában, Pápanyógeren. Mi kölni hívek az elhunyt lelkipásztorunkról szeptember 19-én a kölni szentmisénken emlékeztünk meg. Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik! Nyugodjanak békében!

Stuttgart: Keresztelő: Kocsis Christian, K. Ferenc és Apró Ottilia kisfiát július 17-én kereszteltük Ludwigsburgban. Növekedjék korban nyeskedjék nekik! Nyugodjanak békében! Következő számunkban hozunk méltatást.

Házasság: Bartel Thomas és Gauland Rita, július 10-én a Solitude kastély kápolnájában esküdték örök hűséget egymásnak. **Kocsis Ferenc és Apró Ottilia** július 17-én, Ludwigsburgban. **Dékány Imre és Rákóczi Margit,** július 24-én, Stuttgartban. **Varga Zoltán és Kiss Edit,** július 31-én, Bécsben. **Szabó Gábor és Tóth Ildikó** augusztus 7-én, Ludwigsburgban szentségi házasságot kötöttek. Isten áldása kíséresse vállalkozásukat!

Halottunk: Bárdos Benjamin, B. Tibor és Széles Andrea 6 hónapos kisfiát július 9-én temettük Stuttgartban. Az Úr adta, az Úr elvette, — legyen áldott az Ő neve. (Jób)

Lapzártaok kaptuk a hírt, hogy **dr. Drosdik Ágoston,** szeptember 21-én Kölnben elhunyt. Temetése szeptember 28-án Kölnben a Melaten temetőben volt.

védelmére **Vöröskeresztes Irodát** szervezzen. Eléri a magyar menekültek és deportáltak repatriálását, több ezer embert kiszabadítva a gyűjtőtáborokból és a Theresienstadt-i volt német koncentrációs táborból. 1945 június közepén Németországba küldik egy hasonló **Magyar Vöröskereszt Kirendeltség** felépítésére. Útközben indítja el a Gondviselés az életének szenvedésekkel teli útján: erős tüdővérzés miatt orvosi segítségre van szüksége. Egy heti pihenés után mégis Münchenbe megy. Itt a Magyar Vöröskereszt képviselőjeként irodát nyit és hivatalosan megkezdji működését a magyar menekültek és hadifoglyok érdekében. Pár hónap múlva, 1945 októberében Budapestre Münchenbe kormánybiztost küldenek, hogy telepítsen haza Németországból minden magyart. Ő nyíltan megmondta az illetőnek, hogy a magyar kormányt nem ismeri el, mert az szovjet és kommunista befolyás alatt áll. Feloszlatta a müncheni Kirendeltséget, és helyette egy független **Magyar Jóléti Bizottságot** alapított, melyet a megszálló hatóságok elismertek mint független magyar menekültügyekkel foglalkozó szervezetet. A szervezetenek sikerült a magyar hadifoglyok leszerelését meggyorsítani, ellátásukat feljavítani és elérni, hogy a magyar menekültek kényszerhazaszállítását leállítsák.

A Gondviselés „külön programja”, a tüdőbetegség, közben súlyosbodott és állandó kórházi kezelést tett szükségessé. A Vöröskereszt Ausztriába szállította őt, ahol szülei és testvérei menekülteként éltek. Bajok voltak az ausztriai tartózkodási engedély megszerzése körül is. Segítséget csak az Osztrák Vöröskeresztől, **Innitzer bécsi**

Szent István ünnepségek

BÉCS

Erről a napról beszélünk, beszámolunk kell — és majdan emlékeznünk 1993 augusztus 22-ére. Már a délelőtti órákban látni lehetett, hogy ritka vendégek, piros-fehér-zöld lobogókkal, nehézselyem templomi zászlókkal, magyar asszonyok és leányok csoportja színpompás nemzeti viseletben, érkeznek egymás után a térre.

A bécsi magyar egyházközség vezetője, Hegyi atya, hívta meg magyar testvéreinket Szent István napjára Bécsbe. És eljöttek sokan, azok is — és talán főleg azok — akiket hét évtized óta határok választanak el egymástól és akiknek bezártságáról négy évtizeden át az emberi jogok nagyobb dicsőségére — szögesdrótsövények gondoskodtak. Jöttek Budapestről és környékéről, Kerepesről, Kistarcsáról, vas megyei községekből, Sopronból, Szombathelyről, mindkét Komáromból, különösen sokan Pozsonyból és a Duna másik oldalának falvaiból. És jöttek délről is, ahová most annyi aggodással, oly gyakran szállnak gondolataink. Onnan jött Hegyi atya meghívására Huszvár László nagybecskereki püspök is, az ún. „Vajdaság” magyarságának egyházi vezetője. Ő celebrálta országalapító szent királyunk ünnepén a sokévszázados bécsi Dómban a nagymisét, amelyen 25 pap koncelebrált és 16 kispap ministrált. Msgr. Guber, a dóm plébánosa üdvözölte a templomot zsúfolásig megtöltött magyarokat. A kb. 300 főből álló népviseletbe öltözött asszonyok, leányok és férfiak zászlóikkal a régi nagy oltár-

bíborosérséktől kapott. Közben betegsége a tüdőről átterjedt a gerincére is és speciális gyógykezelésre lett szüksége, éveket töltött gipszágyban. A svájci kormány által finanszírozott akció keretében egy svájci szanatórium fogadta be Arosában. Onnan 1956 szeptemberében gyógyultan távozhatott.

A gipszágyban töltött éveket arra használta fel, hogy a Szovjetunióval és a világkommunizmussal kapcsolatos ismereteit kibővítsse. Így készült fel az újságírói pályára. A Moszkvából irányított nemzetközi kommunista szubverzió, és az e célra létrehozott szervezetek (pl. világbékétanács, stb.) működése, valamint ennek a leleplezése volt a témaköre. 1952 óta közölték cikkeiket. Hat éven át állandó munkatársa volt a *Neue Zürcher Zeitung*nak és több szakfolyóiratnak. Teljes felgyógyulása után több svájci lap megbízásából Münchenbe költözik mint tudósító és kommentátor. Új életet kezdett.

Egy hónap múlva Magyarországon kitört a szabadságharc. **Dr. Habsburg Ottó** felkérésére elvállalja Ausztriában egy **Magyar Menekültügyi Szolgálat** felépítését és vezetését. A Magyar Nemzeti Bizottság javaslatára úgy tekintették, mint a szabad magyarság képviselőjét a menekült magyarok problémáinak, kivándorlási ügyeinek intézőjét. 1960-ban kivált ebből a munkából és minden erejét az újságírásnak szentelte. Munkásságával „kiérdemelte”, hogy különféle elhagytatási akcióknak lehetett céltáblája. Egy 1989 december 14-én keltezett életrajzában így vall önmagáról:

„Hálával tartozom a Mindenhatónak, hogy súlyos tuberkulózisomból kigyógyulva bírtam a munkával járó strapát. Terveimet, hogy az ország felszabadulása után haza megyek, hogy otthon halhassak meg, nem tudom már megvalósítani. Ennek ellenére boldog a szívem, hogy a kommunista uralom összeomlását és a szovjet megszálló csapatok hazánkából való kivonulásának kezdetét, ha távol is szülőhazámtól, de megélhettem. Hálát adok Istennek, hogy a háború befejezését követő naptól fogva hazámért és népünkért, egy szabad, keresztény tradíciókra felépülő közös Európára megszületését küzdhettem. Azt is köszönöm a Mindenhatónak, hogy erőt adott számomra a legnehezebb időkben is, hogy megmaradjak annak, aminek születtem: **magyarnak!**”

Remélem, sikerülni fog az új magyar kormánynak az átvett romokból egy új, demokratikus boldog Magyarországot felépíteni, melynek alapját a keresztény erkölcsök és az évszázados európai tradíciók fogják képezni... Adja a Mindenható, hogy mai politikusaink el tudják érni ezt. Isten áldja a magyart!”

ANDRÁS IMRE SJ

kép előtt félkörben helyezkedhettek el, így mindenki láthatta őket.

A szentmisén a Budapestre érkezett lehelteri templom és plébánia nagyszerű énekkara templomi hangversenynek beillő szereplése fokozta az áhítatot. Ezernyi szem könnyezett, amikor felhangzott az ősi fohász „Boldogasszony Anyánk... ne feledkezzél el szegény magyarokról” és a mise végén a Székely és a magyar Himnusz. Ezek álltak imádságos lélekkel Szent István királyunknak csontereklyéje előtt, amelyet művész ki vitelű, a Szentkorona másával ellátott díszes szekrényében őriznek és hagyományosan minden év augusztus 20-án az oltár elé helyeznek. A szentmise után a bécsi magyar egyházközség a közeli Német Lovagrend templomának udvarára agapéra hívta meg a több ezer vendéget.

Az ünnepség utolsó „músoraként” a Dóm előtti téren a magyar csoportok a bécsieket népi táncokkal, édes-bús és vidám magyar dalokkal ragadtatták el. Csak néhány példát említhetünk: a pogrányiak táncával és énekekkel, a szenciek és a vámosladányiak aranyos gyermekcsoportjaikkal szerepeltek, míg a boldogfiaiak tüzes magyar táncokat, a ledéciók menyecsketáncot jártak, a dunaújfaluiak és a gutoriak férfi énekkara a magyar népdalkincs legszebb számaikat adták elő. A dalnak és táncnak, a nagy nézősereg tapsaitól egyre jobban fel-tüzelve, csak nem akart vége lenni, az engedélyezett délután öt óra helyett fél-hét is volt, amikor elhangzott az utolsó dal.

Régén volt Bécsnek ilyen felemelő, emlékeztető Szent István ünnepe.

Csermőy-Schneid Ottó

GRÁC

A „Christiana Hungaria” — Keresztény Magyarok Egyesülete idén is megrendezte — immár a 43. — Szent István napi megemlékezését, az egyesület 1949-ben történt megalapítása óta. Az ünnepélyt sokas szerint a 20-21. utáni első vasárnapon, 22-én tartottuk. Nyers atya 10 órakor ünnepélyes szentmisét mondott a Szentháromság templomban, ezt követően az „Erzherzog Johann” szálloda szépen feldíszített közterében volt az ünnepély. Marton titkár üdvözölte a megjelenteket, többek között a Magyar Köztársaság bécsi nagykövetségének képviselőjében megjelent Farkas Miklós követségi tanácsost és feleségét. Az ünnepi beszédet Mayer főtitkár mondta el magyar és német nyelven. Utána dr. Farkas Miklós átadta a nagykövet üdvözlését, az ő nevében is biztosította az egyesületet támogatásáról, szíven viselve azok működését. Az ünnepély a Himnusz eléneklésével zárult. MR.

BUDAPEST

Szent István ünnepén, augusztus 20-án, a budapesti Szent István bazilikából indulva, ez évben is sor került a hagyományos Szent Jób körmenetre. Előtte **Paskai László** bíboros primás, esztergomi érsek szabadterti szentmisét mondott a Bazilika előtti téren összesereglett több tízezres tömeg számára. Jelen volt **Achille Silvestrini** bíboros, a keleti szertartású katolikus egyházak pápai kongregációjának prefektusa, **Angelo Acerbi** érsek, apostoli nuncius, Szlovákiából **Dominik Toth** segédpüspök, Erdélyből **Tempfli István**, Nagyvárad püspöke és számos főpásztor a környező országokból. A világi hatóságokat **Göncz Árpád** köztársasági elnök és a kormány több tagja, a fővárosi önkormányzatot **Demszky Gábor** főpolgármester képviselte. A külföldi vendégek között résztvett az ünnepen és a körmeneten is **Habsburg Ottó** főherceg feleségével és legidősebb fiával. A szentmise előtt Paskai bíboros megáldotta azt a négy harangot, amelyet Passau, Bamberg és München városának egyházi és világi szervezetei ajándékoztak a Szent István bazilikának a II. világháborúban a német hadsereg által elvitt harangok pótlására.

Tokaj városa **dr. Habsburg Ottót** díszpolgárává választotta. Az igeliturgiával kezdődő ünnepséget június 28-án a helyi templomban tartották.

A próhirdetések

SPÓROLJON ADÓT! Attraktív befektetések egész Németországban már 3000 DM-től. Lakások, házak, szállodák, irodák és telkek Magyarországon. Ingyenes financ-analízis. Németül és magyarul beszélünk. Vermögensanlagen / Immobilien Rutter: ☎ 089 / 39 02 59. Fax: 089 / 55 76 51 (Németország).

ELADÓ! RÉVFÜLÖP! Gyönyörű, csendes helyen, a Balaton északi oldalán, 3 szintes ház, 5 szoba, 2 konyha, 3 fürdőszoba, központi fűtés, garázs és 2 nagy terasz, 359 m², telefon, kábel-műholdas tv-vel felszerelve, szép balatoni kilátással. Érdeklődés: ☎ (D) 0208 / 49 78 35.

GARZONLAKÁS BUDÁN hosszabb időre kiadó. ☎ (D) 0 23 73 / 55 16.

Eladó, vagy budapesti lakásra cserélhető, Cegléd városközpontjában levő két, különböző szoba komfortos lakásból álló házrész. Érdeklődni lehet: ☎ (D) 069 / 88 74 78 Rieger.

A Balatonhoz közel, telefonnal, központi fűtéssel, melléképületekkel és nagy kerttel, 4 szobás ház, olcsón eladó. Érdeklődni lehet: ☎ (D) 075 64 / 25 27.

Hazatelepülni szándékozók figyelmé! Pest-érzében, zöld övezetben 100 m²-es családi ház, közművesített, 40 m²-es oldalgarázzsal eladó. Irányár: 4 millió Ft. Érdeklődni lehet Magyarországon: Nagy Bálint, 2711 Tápiószentmárton, Pf. 20 címén. ☎ 069 / 34 38 27 (D) G. Bausch.

BEATRIX PANZIO! H-1021 Budapest, Szécher út 3. Tel./Fax: 0036-1-17 63 730. Szeretettel várjuk az „Év panziója” díjat nyert családias szállodánkban, zöldövezetben, de közel a központhoz. Szállodai színvonal — félárón!

MAGYARORSZÁGI INGATLANOK közvetítése, igények szerinti keresése. Fax (D) 089 / 5 43 81 47.

VIDEOKAZETTÁK CSERÉLÉSE!

Amerikai-kanadai szisztémáról magyar rendszerűre, vagy fordítva, 24 óra alatt. Küldje videóját szeretetténeik!

VIDEOFILM

a Szentatya magyarországi látogatásáról, 2 órás színes műsor. Ára 23 \$ portóval együtt.

KAPHATÓ

a történelmi Magyarország színes térképe, az ország és a vármegyék címereivel, plasztikkal védett kartonon, 22 x 32 nagyságban, portóval 20.— \$ a következő címen:

MAGYAR NAPLÓ — VIDEO DEPT.

P. O. Box 822, Daytona Beach, FL 32115, USA.

AUSZTRÁLIA!

Ha magányos életébe már beleunt, van világviszonylatban nagyra becsült magyar nyelvű TÁRSKERESŐ szervezet, mely bizalommal segítséget tud nyújtani Önnek is. Információért levélben küldjön: 5 US \$, 10 DM, 4 £, 50 SK, 10 SFR, 50 Ffr., vagy 80 ÖSch. Légipostai költségekre az alábbi címre: „GLOBALCONTACT”, „EG 25 93” P. O. B. 325, SUNSHINE, VICTORIA 3020, AUSTRALIA. Kérjük a borítékra és a levélben címzését nyomtatott nagybetűkkel olvashatóan írni.

Megjelent! Megjelent!

BOGYAY TAMÁS:

Magyarország története távlatból

a Mérleg, Bécs-Budapest-München kiadásában. 184 o., 4 térképpel, kartonkötésben. Kosáry Domokos, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke előszavával. Ára 15.50 DM + portó.

Megrendelhető a KUPA, Distelfinkweg 21, D-81249 München címén. Üzenetrögzítő/Fax: 0049 89 8 64 35 73.

MAGYAR VIDEÓK 30.— DM-től, ADÁMFI, Pf. 29, D-52001 Aachen, ☎ Fax (0241) 17 33 55.

Két könyvújdonság!

Szamosi József:

VIRÁGOSKÖNYVEM

— színes riportok a természetből —
64 oldal, 14 színes kis képpel

PASZIÁNSZ

— Csevegések, játékok, napló (1945-46) —
172 oldal, 13 képpel (5 színes).

Egy-egy könyv ára portóval 20.— DM (bankjegyben).
Megrendelhető a szerző címén:
Elektrastr. 7/b. 81925 München.

APRÓHIRDETÉSEK

Budán, közel a Várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatónak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 093 33 20 34 (Svájc).

Csinosnak mondott magyar nő, 45 éves, 167/57 kg., vörshajú, zöldszemű, jelenleg Németországban dolgozó, megismerkedne korban hozzáillő, intelligens, káros szenvedélytől mentes férfival. Lehetőleg fényképes leveleket „Tavaszi találkozás” jellegre a kiadóba kérem.

MINDL EDITH, hites fordító, fordításokat vállal. Schwarzenloher Str. 9, 90469 Nürnberg, ☎ (09 11) 48 17. 55.

Benacka - Goldschmidt Mila, hites fordító, fordításokat vállal: magyar-német, német-magyar, magyar-angol, angol-magyar, német-szlovák, szlovák-német nyelvre. Cím: Chalet Lohalten 320 D, 3804 Habkern, Schweiz.

4-kötetes magyar breviárium kapható. Megrendelhető: Ft. Hegyi György címén. Ára: 100.— DM + 10.— DM portó; vagy 80.— US \$ + 10.— \$ portó.

A Keleti-tengernél működő csárdámba keresek magyar szakácsot egész éves munkára. Jelentkezéseket fényképpel és szakmai-önéletrajzzal a kiadóba kérek. Jelige: „Szerénység”.

Budapest, V. kerületben összkomfortos lakás 120 m², valamint Motel a Mátrában eladó. Telefon: (D) 079 04 / 76 37 (8—16 óráig) és 079 51 / 2 67 46 (17—20 óráig).

Német nagyvárosban élő, egyedül álló, füst- és szeszesmentes, sportos megjelenésű, megbecsült mérnök, 50/181/80, keresi egyedülálló, nemdohányzó, németül beszélő, karcsú hölgy ismeretségi házasság céljából, 41 éves korig. Válaszlevelet „Mut und Wille” jellegre a kiadóba kér.

Frankfurt közelében élő, 44/179 / 76, káros szenvedélytől mentes férfi, társaság hiányában, megismerkedne korban hozzáillő, melegszívű hölgygel. Jelige: „Terád várok!”

Jómegejelenésű, kellemes természetű, 49 éves, 170 cm magas, minden szenvedélytől mentes, rendezetten élő, őszinte, sportos férfi, tartós, őszinte kapcsolatot keres. Jelige: „Özvegy” a kiadóba.

Németországban élő villamosmérnök, informatikus, 37 éves, 185 cm magas, özvegy férfi keresi hozzáillő természet- és állapotú hölgy ismeretségi céljából. Jelige: „Házasság”.

Komoly kapcsolat reményében, ezúton keres ismeretséget, Nyugat-Európában élő, csinos, özvegy hölgy, 55 éves korig. Fényképes választ várok, „Együtt egymásért” jellegre.

Svájcban élő magyar férfi, 60 éves, keresi korban hozzáillő intelligens hölgy ismeretségi házasság céljából. Jelige: „Fehér rózsák”.

Franciaországban élő, vonzóan fiatalos, karcsú hölgy keresi korrekte úriember ismeretségi 60 éves korig. Jelige: „Orient expressz”.

Mezőkövesd Zsófiafürdőn eladó! 800 m²-es telken 160 m²-es, kétszintes, telefonos nyaraló, garázzsal, 5 percre a fürdőtől. Érdeklődés: Dr. Török, 0036-40-31 14 89 számon 9-től 16 óráig.

ANNEMARIE SCHWARZ hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar fordítást és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szöveget is.) 40477 Düsseldorf, Duisburger Str. 26. Telefon: (0211) 4 98 12 88.

„T E T É N Y” Ungarische Spezialitäten Kreitmayerstr. 26 - 80335 München

Telefon: (0 89) 1 29 63 93

Badacsonyi szürkebarát	7.50
Badacsonyi kéknyelű	7.10
Csopaki rizling	6.80
Debrői hárslevelű	6.80
Boglári Chardonnay	7.50
Alföldi olaszrizling	6.20
Villányi burgundi	7.50
Soproni kékfrankos	6.80
Tihanyi kisburgundi	7.50
Cabernet Sauvignon	5.—
Alföldi kékfrankos rosé	6.20
Alföldi rosé	6.20
Tokaji szamorodni	12.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji aszú 4 puttonos	16.50
Tokaji aszú 5 puttonos	19.50
Kecskeméti barackpálinka	29.—
Cseresznyepálinka	25.50
Vilmos körteapálinka	29.—
Császárkörte	21.50
Unikum	27.50
Szilvapálinka	22.50
Hungaria brut	12.—
Grand Couvee	13.—
Tarhonya, kockatészta nagy	3.80
Paprika káposztával	5.—
Paprika káposztával	11.—
Májás-, véres hurka, disznósajt per kg	12.50
Tokaszalonna	15.—
Füstöltzalonna	10.—
Tepertő	10.—
Friss kolbász	16.—
Házi kolbász	23.—

● Üveg árut nem szállítunk! ●

APOLLO

DEMENAGEMENTS

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúrra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Összes nyugati és keleti államokba oda és vissza szállítunk!
Magyaroknak árkedvezmény!

APOLLO DEMENAGEMENT

4 bis, route des Jeunes

CH - 1211 Genève 26

Telefon: 022 / 3 43 22 46.

FAX 022 / 3 42 24 75

Magyarul is beszélünk!

Privát cím: Keresztes László

58, route Veyrier,

CH-1227 Carouge / Genève

☎ 022 / 3 42 98 36 este (7 óra után).

Kiadóhivatalunknál kapható:

Lourdes-i zarándokkönyv (dr. Szabó József összeállítása) 7.— DM

Lourdes — Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes képpel) 25.— DM

Lourdes (videokazetta magyarul, 50 perces, VHS, PAL) leértékelve 30.— DM

Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben. 10.— US \$ 15.— DM

Patrona Hungariae, színes zománcjelvény 3.— DM

Szállításnál + portóköltséget számítunk.

Megrendelhető:

Ungarische Katholische Delegatur

ELETÜNK kiadóhivatala

Landwehrstr. 66, D-80336 München.

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről amgyarra. 80336 München, Goethestraße 32.

LOURDES-I KERESZTÚT

magyarul beszélő videokazetta

Ára: 30.— DM postaköltséggel.

Kapható: az ÉLETÜNK kiadóhivatalánál, Landwehrstr. 66, 80336 München.

Vállalatunk új programja!

BUDAPESTI MAGANLAKÁSOK

BÉRBEADÁSA!

Nagy választékban rendelkezünk pesti és budai lakásokkal és azokat szombatból szombatiig kiadjuk. Legyen független budapesti tartózkodása alatt! Akár mint hazalátogató, akár mint üzletember a legkényelmesebb és a legolcsóbb lakásmegoldás!
Kérje részletes tájékoztatásunkat!

Magnus 63303 Dreieich-Offenthal
Postfach 60 11 02
G M B H ☎ (060 74) 6 70 66
Fax: (060 74) 6 70 69

ÚJ POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMUNK

1993 július elsejétől:

D - 8 0 3 3 6 M ü n c h e n .

MAGYAR SZENTMISÉK

BÉCSBEN minden vasár- és ünnepnap 10.30 órakor, a Német Lovagrend, Árpádházi Szent Erzsébetről elnevezett templomban. Első kerület, Singerstr. 7. szám, (Deutsch-Ordenskirche). A templom bejáratú ajtaja a kapun belül jobbra.
Hegyi György lelkész

GRÁCBAN a hónap első vasárnapja kivételével minden vasár- és ünnepnap tartunk szentmisét, 10 órakor a Szentháromság templomban, Schloßbergplatz (a Kastner Öhler áruház közelében), melyre a Grácban és Stájerországban élő és ide látogató magyarokat szeretettel hívja és várja P. Nyers János lelkész

PÁRIZSBAN minden vasárnap 11 órakor: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010. Metro: République és Jacques Bonsergent.

ZÜRICHBEN minden vasár- és ünnepnap 10.15 órakor, a Szent Antal templom alagsorában, Minervastr. 60. Vizauer Ferenc lelkész

MÜNCHENBEN minden vasár- és ünnepnap 10.30 órakor a Damenstift-templomban. Dr. Cserháti Ferenc plébános

ROSENHEIMBEN minden hónap 2. és 4. vasárnapján a Rossacker-kápolnában.
Fehér István s. lelkész

Münster-, Paderborn- és Osnabrück egyházmegyékben mindenütt havonta egyszer. Első vasárnap: HAGENBEN 10.30 órakor a St. Josef Hospital kápolnájában MENDENBEN 15.30 órakor a Heilige Kreuz templomban (Battenfeld). Második vasárnap: OSNABRÜCKBEN 11.00 órakor, Pernickel-Mühle, Mühlenstr. Harmadik vasárnap: BIELEFELD, 15.30 órakor a St. Josef templomban, August-Bebel-Str. 9. Negyedik vasárnap: MÜNSTERBEN 11.00 órakor a Ferencesek templomában Hörsterplatz. MARLBAN és ARNSBERGBEN külön megbeszélés szerint. Misszióknk telefonszáma: (0251) 32 65 01, Bagossy atya.

ÚJ CÍMÜNK!

Róm. Kat. Egyházi Szeretetszolgálat, H-1117 Budapest, Karinthy F. út 5, fsz. 3. Telefon: 0036 1 1666 429.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkészszög
Landwehrstraße 66 · 80336 München.
Telefon: (0 89) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47

Felelős Kiadó:

a Magyar Katolikus Főlelkészszög

Főszerkesztő: P. Szőke János.

Felelős szerkesztő:

Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstraße 66 · 80336 München.
Telefon: (0 89) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47

Chefredakteur: P. János Szőke.

Verantw. Redakteur:

Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légipostával DM 40.—

Lapzárta minden hónap 15-én

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgiroamt München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerei GmbH.
Ferchenbachstraße 88 · 80995 München.

Belegenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsekkel kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto:

Postgiroamt München,

Konto-Nr.: 606 50-803. BLZ 700 100 80.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1993. október 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés

ára soronként (kb. 40 betű) DM 6.—

Jellege portóval DM 6.—

Külön kivánásokat esetenkénti árazunk.

Ügyleti hirdetések soronként DM 8.—

Nagybetűs (névsor) sor DM 18.—

Kereken megkötött 5 cm-ként DM 18.—

Kétfasorú hirdetés az összeg kétszerese.

Egymásután háromszori hirdetés esetén

10 százalékos kedvezmény.

Egymásután határozati hirdetés esetén

20 százalékos kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Hirdetéseket határideje minden hónap 15-én

befizetve!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem örvünk meg és nem küldünk vissza.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnként:
Joseph DANI, Deer Valley, P.O.Box 43126,
Calgary, Alta T 2 J 7 A 7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő: „ÉLETÜNK”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.— DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGYVÁLASZTEKBA.

Olcsó áron raktárról. Kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0 911) 35 79 21
Virchowstr. 45. 90409 Nürnberg.

DIÓSZEGHY TIBOR, -hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, valamint fordítói szolgálat hitelesítéssel minden más nyelvterületen. Németországban felvilágosítás hétköznapi problémák esetén. D-41462 Neuss, Daimlerstr. 249. ☎ (02131) 54 13 17.

A HIRDETÉSEK SZÜVEGÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

CÍMVÁLTOZÁS:

Magyar Caritás Közpon, Bartók Béla út 30, H-1111 Budapest. ☎ 1650 979. Fax: 1650 979. Postacím: Pf. 239, H-1517 Budapest.



A & B Consulting

— VERSICHERUNGSMÄKLER —

ÚJSZERŰ ÉLETBIZTOSÍTÁS AZ NSZK-BAN!

Tőkebiztosítás bizonyos súlyos betegségeknel.

Például: